Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши № 39 (13.301). 16 ФЕВРАЛЬ 1966 йил ЧОРШАНБА Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ҒОЛИБЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

МОСКВА. (ТАСС мухбири). СССР Нефть чиқариш саноати министрлигининг коллегияси билан Нефть ва Химия саноати ишчилари касаба союзи марказий комитетининг президиуми 14 февралда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ўтган йил тўртинчи кварталидаги натижаларига якун ясадилар.

Қуйидаги тўққиз корхонага: «Первомайнефть» (Куйбишев области), «Альметьевнефть» (Татаристон), «Туймазаннефть» (Бошқирдистон), «Партия XXII съезди» (Озарбайжон), «Малгобекнефть» (Чечен-ингуш) нефть конлари бошқармаларига, «Башзападнефтеразведка» трестига, «Куйбишевнефтеразведка» трестининг 2- ва «Ставропольбурнефть» трестининг 6- пармалаш конторalарига, Шайим қидирув пармалаш конторасига (Тюмень области) СССР Министрлар Совети билан ВЦСПС Қизил байроқлари берилди.

Ун саккизта корхонага СССР Нефть чиқариш саноати министрлиги билан касаба союз марказий комитетининг Қизил байроқлари топширилади. Булар орасида «Палазнанефть» (Пермь области), «Азнакаевскнефть» (Татаристон), «Сальянинефть» (Озарбайжон) нефть конлари бошқармалари, «Ўзбекнефть» бирлашмасининг Андижон пармалаш конторази ҳам бор.

Эллик тўққизта корхонага иккинчи ва учинчи пул мукофотлари берилди.

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ЯНАДА ОБОД БЎЛСИН

Улуғ юртимизда фан ва ишлаб чиқариш равнақ топмоқда. Халқ фаровонлиги тобора ортмоқда. Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутлар йил сайин йўқолиб бормоқда.

[illegible]

Самарқанд область, Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхознинг қишлоқ қурилиши соҳасида олиб бораётган иши ҳам диққатга сазовордир. Колхозда барча қурилишлар бош план асосида амалга оширилмоқда. Колхоз етти йилликда давлатга 37 016 тонна «оқ олтин» етказиб берди. Ўтган йили пахта ҳосилдорлиги 1962 йилдагига нисбатан 13 ўрнига 29,3 центнерга етди. Бу билан олинадиган даромад бир неча марта ортди. Ўтган йилнинг ўзида колхоз 3.575000 сўм даромад қилди. Ҳар меҳнат кунига 5 сўм 62 тийиндан пул тўланди. Катта даромад қурилиш, ободонлаштириш ишларини янада қизитиб юбориш имкониятини берди. Ҳозир бу ерда маданий-маиший бинолар қурилиши авжида. Колхозда мотоцикл, велосипедсиз хонадон йўқ деса бўлади. Колхоз мавсумий боғча-яслилар ўрнида доимий, яхши жиҳозланган боғчалар қуряпти. Бу билан хотин-қизларнинг болаларидан кўнгиллари тўқ бўлиб, ижтимоий меҳнатга кенг қатнашиш имконияти яратилмоқда. Колхоз қурилишининг ўзига хос ва намунали томони шундаки, бу ерда бош планга мувофиқ икки қаватли уйлар барпо этилмоқда. Ҳозир шундай уйлардан 49 таси битказилиб, фойдаланишга топширилди. Уларнинг сони 200 тагача етказилади. Бу уйларда 400 хонадон яшайди. Уй жон бошига қараб, уч-тўрт-беш хонали бўлади. Биринчи қаватда ошхона, ҳаммом, овқатхона бўлса, иккинчи қаватда дам оладиган, меҳмонхона, айвон бўлади. Уйлар газлаштирилади, телефон ўрнатилади. Бир марказдан иситиладиган бўлади, канализация билан таъминланади. Колхоз шаҳарчасининг лойиҳасини тузган «Узгипросельстрой» лойиҳалаш институтининг Самарқанд филиали ходимлари қурилишнинг бориши устидан назорат қилиб турмоқдалар. Қурилишни эса колхозларо қурилиш ташкилоти амалга оширмоқда.

[illegible]

тортмоқда. Бундай нуқсонга ҳам тезда хотима берилиши керак.

Коммунал хўжалиги ва Қишлоқ хўжалиги министрликлари қишлоқларни шаҳар даражасига етказишда Қишлоқ қурилиши министрлиги билан ҳамкорликда иш олиб бориши лозим. Бу хайрли ишнинг ёрқин режалари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг яқинда қабул қилган «Ўзбекистон ССРда аҳолига коммунал хизмат кўрсатишни яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорида белгилаб берилди. Бунда қишлоқ меҳнаткашларининг хонадонларини газлаштиришга эътиборни кучайтириш, уларнинг электр қувватидан фойдаланишини кўпайтиришга алоҳида аҳамият бериш керак.

Колхоз ва совхозларнинг умумий фондидан амалга оширилаётган қурилишлар қаторида ўз шахсий даромадлари ҳисобидан уй-жойлар қураётган колхозчиларни қурилиш материаллари билан етарли таъминлаш ҳам алоҳида аҳамиятга эгадир. Кўпинча колхозчилар маблағлари бўлгани ҳолда ғишт, шифер, ёғоч каби қурилишга керакли нарсаларни ўз вақтида ололмайдилар. Бу эса қишлоқ қурилишларининг орқага сурилиб кетишига сабабчи бўлмоқда. «Ўзбекбирлашув» правлениеси, область, район Советлари ижроия комитетлари бу соҳадаги камчиликларни тугатишга алоҳида эътибор беришлари зарур.

Партия ва ҳукуматимиз қишлоқларни ободонлаштириш ишига алоҳида аҳамият бермоқда. Республика партия ва совет ташкилотлари буни ҳисобга олиб қишлоқ қурилишини авж олдиришлари, қишлоқларимизнинг янада обод ва сўлим бўлиши учун бутун куч ва имкониятларни сарфлашлари керак.

Илғор механизаторлар минбари

ДЕҲҚОНЛАРГА МАДАДКОРМИЗ

Халқимиз механизаторларни дала гвардиячилари, деб атайди. Бу гапда жон бор. Комплекс механизациялаш йўли билан кўп ва юқори сифатли пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш учун курашда механизаторлар олдинги сафда бормоқдалар.

Колхозимиз илгари колоқ, камқувват хўжалик эди. Колхозчиларнинг турмуш даражаси ҳам шунга яраша эди. Эндиликда қолоқликдан чиқиб, илғорлар сафидан ўрин олдик, давлатга қишлоқ хўжалик ва чорва маҳсулотлари сотиш планларини муттасил ошириб бажаряпмиз.

Масалан, 1965 йилни олиб кўрайлик. 1225 гектар майдонда пахта етиштирилди. Давлатга 3.794 тонна «оқ олтин» сотилди. Ғаллачилик, сабзавотчилик, пиллачилик, чорвачилик, боғдорчилик ва бошқа тармоқлар бўйича белгиланган топшириқлар ҳам тўла ва ошириб адо этилди.

Техника колхоз ишлаб чиқаришида асосий кучга айланди. Одамларнинг қишлоқ хўжалик машиналарига бўлган ихлоси ва эътиқоди кучайди. Кўп меҳнат талаб қиладиган ишлар машиналар гарданига ортилди. Хўжаликда техникага ихлосманд, унинг «тили»ни биладиган янги механизатор кадрлар етишиб чиқди. Улар куч-ғайрати, билимини дала ишларини комплекс механизациялаш йўли билан мўл-кўл маҳсулот етиштиришга сарф этишмоқда, янги резервларни ишга туширишмоқда.

Мана. бир мисол. Ўтган йили колхозимиз бўйича етиштирилган ялпи ҳосилнинг қарийб 1.500 тоннаси машиналарда териб олинди. Яқинда ҳисоб-китоб қилиб кўрдик. Йиғим-терим ўттиз олти иш кунида тамомланди. Агар машиналардан самарали фойдаланилмаганда терим икки ойдан кўпроқ вақтга чўзилиб кетарди. Машина териминининг бошқа афзалликлари ҳам кўп. Жумладан, «зангори кема»ларда терилган пахтанинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди, қўл теримига кетадиган сарф-харажатнинг тўртдан уч қисми тежаб қолинди.

Машиналар деҳқонларга мададкор бўлиб, уларнинг ишини енгиллатиш билан механизаторларга шон-шуҳрат келтирмоқда. Пахтачиликда хизмат қилаётган механизаторлар бошқа касб эгаларига қараганда икки-уч баравар кўп ҳақ олмоқдалар. Пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси Жўрабой Самандаров узоқ йиллар давомида кўп ва пахтани тоза терганни учун «Меҳнат Қизил Байроқ» ордени билан, Азимжон Мансуров медаль билан мукофотланди, Ўрозбой Қўзибоевга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор унвони берилди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрликлари, давлатимиз кўрсатаётган жуда катта моддий-техника ёрдамидан руҳланган механизаторларимиз дала ишларини тўла механизациялашни бош вазифа деб биладилар. Ҳозир чигит экишдан торгиб ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган асосий ишлар тўла механизациялаштирилди. Лекин терим тўла машиналашгани йўқ. Бунга сабаб шуки, терим машиналари ва уларни бошқаришга қодир малакали механизатор кадрлар етишмаяпти. Машиналар марказининг кўпайиб кетиши, запас қисмларнинг камчил бўлиши ҳам ишнинг белига тепяпти. Илгари терим машиналарининг афзалликлари ҳақида лекциялар ўқилиб, суҳбатлар ўтказилар эди. Энди бунга ҳожат қолмади. Деҳқонлар машинанинг қадр-қимматини тушунишди. Бундай шароитда инженер-техникларимиз, конструкторларимиз, машинасозларимиз бизга такомиллашган, юқори унум билан ишлайдиган, енгил, эгат бошида қайтариш қулай, пахтани тўкмайдиган машиналарни кўпроқ етказиб беришлари керак.

Биз узоқ йиллардан буён **машиналарни ихчамлаштириш, уларнинг ҳар бирини камида беш-олти хил иш бажаришга мослаштириш, шунга қараб запас қисмлар етказиб бериш масаласини** қўймоқдамиз. Афсуски, бизнинг бу ҳақдаги таклиф ва **мулоҳазаларимизга «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва республика давлат план комиссиясидаги раҳбар ўртоқлар қулоқ солмаётирлар. Натижада бир хил иш бажараётган машинани иккинчи хил ишни бажаришга мослагунча агротехниканинг энг яхши муддатлари ўтиб кетаётир. Бу ҳосилдорликка ҳам салбий таъсир кўрсатаётир.** Бизнингча, механизаторларнинг ҳақли талаби қондирилиши лозим.

Деҳқончиликни комплекс механизациялаш ҳақида гап борганда малакали механизатор кадрлар тайёрлаш масаласига алоҳида эътибор берилиши лозимлигини айтмасдан бўлмайди. Ҳозир кўпчилик шаҳарларда, «Узсельхозтехника» район бирлашмалари ҳузурида механизация мактаблари ва курслари ишлаб турибди. Лекин ўқув, таълим-тарбия ишлари талабга жавоб бермайди. Мактаб ёки курсни битириб келган айрим механизаторлар трактор ёки терим машиналарини бемалол бошқара олмайдилар. Шундай бўлгач, ундан кунлик терим нормасини бажаришни талаб қилиб бўладими? Бизнингча, техникага ихлосманд, шу касбдан озми-кўпми хабари бор, янгиликни севадиган, қийинчиликлардан қўрқмайдиган кишиларни ўқишга юбориш керак. Хотин-қизлардан кўпроқ механик-ҳайдовчилар тайёрлаш мақсадга мувофиқдир.

Меҳнатни ташкил қилиш, механизатор кадрларни муҳим участкаларга жойлаштиришда яна бир камчиликка йўл қўйиляпти. Ер ҳайдаш, текислаш, бороналаш, чигит экишда хотин-қиз механизаторлар кўринмайди, ҳатто ғўза парвариши даврида ҳам уларни кам учратамиз. Бизнингча, хотин-қизлар тракторларни ремонт қилишдан тортиб, пахта йиғим-теримигача бўлган ҳамма ишларни бажаришга қодирдирлар. Фақат уларга етарли шароит яратиб бериш керак. Ким қайси машинани ремонт қилган бўлса, ўшани бошқарсин. Ким қайси пайкалга чигит эккан бўлса, ўша пайкалдаги ғўза ниҳолини парвариш қилсин, мўл ҳосил тўпласин, ҳосилни ўзи терсин! Масалани ана шундай қўйишимиз керак.

Кўклам экин кампанияси бошланишига саноқли кунлар қолди. Биз бу кампанияни ташкилий жиҳатдан пухта тайёргарлик билан кутиб олаётирмиз. Хўжаликдаги 52 тракторнинг ҳаммаси ремонтдан чиқарилди. Сеялка, чизель, борона, культиватор ва бошқа қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналари ҳам тахт. 34 та пахта териш машинаси ремонт қилиб бўлинди. 4 та янги пахта териш машинаси сотиб олдик. Иш қуролимиз соз.

Механизаторлар сафи кенгаймоқда. Яқин кунларда яна 20 киши мактаб ва курсларни битириб, колхозимизга механизатор бўлиб қайтади. Бу йил барча маркадаги машиналар, шу жумладан, пахта териш машиналарини икки сменада ишлатиш учун етарли кадрларга эгамиз. Яқинда улар билан суҳбат ўтказилиб, ким қайси бригадада хизмат қилиши аниқлаб чиқилди. Холиқул Назаров, Маҳфират Аҳмедова, Жўра Самандаров, Қумри Очилова, Абдураззоқ Бойбеков каби донгдор механизаторларимиз ўз машиналарини мавсум охиригача ремонтсиз ишлатиш, бир машинада камида беш-олти хил ишни бажариш, унинг бекор туриб қолишига йўл қўймаслик, кўплаб ёнилғи тежаш ташаббусини бошладилар. Уларнинг бу ташаббусига барча механизаторларимиз қўшилди.

Совет халқи партиямизнинг XXIII съездини янги меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Биз ҳам умумхалқ мусобақасига қўшилдик. Съезд очилиш кунигача экишга ҳар жиҳатдан шай бўламиз.

Ёқуб МУСТАФОЕВ,
Жиззах районидаги «Коммунизм» колхозининг бош инженери, республикада хизмат кўрсатган механизатор.

Пахтаоролликлар ташаббусига қўшиламиз

ТЕЖАСАНГ — БОЙЛИК ОШАДИ

Халқимизда тома-тома кўл бўлади, деган мақол бор. Дарҳақиқат, тийинлаб иқтисод қилинса, юзлаб-минглаб сўм тежалади. Айниқса коллектив хўжаликда кирим-чиқимни, фойда-зарарни ҳисоб-китоб қилиб бориш ниҳоятда муҳимдир.

Ўтган йилнинг якуни ҳақида икки оғиз гап. 940 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан зиёдроқ пахта ҳосили олинди. Жами ҳосилнинг 54 проценти машинада терилди. Натижада 3 мингдан ортиқ киши-кунини тежаб, 60 минг сўмдан кўпроқ фойда кўрдик.

Ҳукуматимизнинг 1965 йил 5 август қарорига кўра 125 минг сўм қўшимча даромад олдик. Бундан ташқари ишлаб чиқариш харажатларини тежаш ҳисобига 50 минг сўмдан кўпроқ фойда олинди. Шундай қилиб, колхозимизда даромад бир йил ичида қарийб бир ярим баравар ошди.

Ўтган йили ҳар килограмм азот ҳисобига 15,5 килограмм пахта етиштирдик. Бизда илгари чорвачиликдан зарар кўрилар эди. Чорвачиликни рентабелли соҳага айлантириш учун ем-хашак базасини мустаҳкамладик, фермадаги иш процессларини механизациялаштирдик. Натижада ўтган йили чорвачиликдан 12 минг сўм фойда кўрилди.

Биз Сирдарё областидаги «Пахтаорол» совхози коллективининг социалистик мажбуриятларини муҳокама қилиб, бу йил комплекс механизация йўлига дадиллик билан ўтиш, маблағ ва материалларни янада кўплаб тежаш тадбирларини белгиладик. Ишлаб чиқариш харажатларини қисқартириш ҳисобига кўриладиган фойдани 100 минг сўмга етказиш, 20 минг сўмлик ёнилғи-мойлаш материалларини тежаб қолиш, запас қисмлар ва материаллар сарфини 15 минг сўмга камайтириш мажбуриятини олдик. Бу йил пахта ҳосилини гектарига 1,5 центнер оширамиз.

Ҳар килограмм соф азот ҳисобига етиштириладиган пахта ҳосилини 17 килограммга етказамиз. Бундан ташқари чорвачиликдаги ишларни янада кенг миқёсда механизациялаштириш, ҳар центнер гўштга ва сутга озуқа бирлиги сарфини камайтириш ҳисобига қўшимча гўшт ва сут етиштириш тадбирлари белгиланди. Колхозимизда ташкил этилган қурилиш бригадаси ҳам маҳаллий бинокорлик материалларидан фойдаланиш ва қурилиш таннархини арзонлатиш ҳисобига 25 минг сўмга яқин фойда кўришга аҳд қилди.

КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат ва маблағни иқтисод қилиш юзасидан олинган мажбуриятларимизни шараф билан бажарамиз. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун барча тадбирларни амалга оширамиз.

И. ЖАББОРОВ,
Ҳазорасп районидаги «Коммуна» колхозининг раиси.
М. РЎЗИМАТОВ,
колхоз бухгалтери.
Р. ТЎХТАБОЕВ,
экономист.

МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ТЕРМИЗ. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Шарғун шахтёрлари съезд олди меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Улар съезд очиладиган кунгача биринчи квартал планини ошириб бажариш ва пландан ошиқча 1500 тонна кўмир қазиб чиқариш мажбуриятини олдилар. Шунингдек, шахтёрлар кўмир чиқариш таннархини камайтириш, материаллар ва электр энергиясини тежаб сарфлаш юзасидан конкрет мажбуриятлар олдилар.

Бу ерда брикет фабрикаси ҳам муддатидан олдин ишга туширилди ва харидорларга 1500 тоннадан зиёд тошкўмир брикети жўнатилди. Фабриканинг биринчи прессини ишга тушириш учун кураш авж олмоқда. Бу пресс соатига 25 тонна кўмир брикети ишлаб чиқара олади.

Яқин кунларда фабриканинг биринчи навбати лойиҳада белгиланган қувват билан ишлай бошлайди.

* * *

Деновдаги ёғ экстракт заводининг коллективи ҳам съезд олди социалистик мусобақасини қизитиб юборди. Йил бошидан бери пландан ошиқча 100 тоннага яқин ўсимлик ёғи ишлаб чиқарилди.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ А. Н. КОСИГИННИНГ ШВЕЦИЯГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Швеция Бош Министри Т. Эрландер 1965 йил июнь ойида СССРга келган вақтида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигинни қулай фурсатда Швецияга расмий визит билан ташриф этишга таклиф қилган эди. Бу таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинган эди.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигининг шу йил июль ойининг бошларида Швецияга бориши ҳақида ҳозирги вақтда келишиб олинди.

АВИАТОРЛАР ЯНГИ МАРРАЛАРНИ БЕЛГИЛАБ ОЛИШДИ

15 февралда граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармаси партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистонда граждан авиациясини ривожлантириш етти йиллик планнинг бажарилиш якунларини ва беш йилликнинг биринчи йилида республика авиаторлари олдида турган вазифаларни муҳокама қилдилар.

Докладчи — граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг бошлиғи А. Ю. Ғозиназаров ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар республикамизда ҳаво транспорти жадал суръатлар билан ривожланиб бораётганлигини айтиб ўтишди. Ўзбекистон бошқармасининг самолётлари ҳозир 90 та авиация линиясида хизмат қилмоқда.

Республика авиаторлари етти йиллик план топшириқларини бажардилар, унинг кўпгина кўрсаткичлари ошириб бажарилди. Ишлаб чиқариш юксак суръатлар билан ривожланиб бораётганлиги, меҳнат унумдорлиги тўхтовсиз ўсаётганлиги туфайли етти йиллик мобайнида пландан ташқари тўрт миллион сўмдан ортиқ фойда олинди.

Етти йиллик даврида Фарғона, Андижон, Бухоро, Қарши, Қўқон, Урганч, Сергели, Томди аэровокзаллари қурилди, Термиз, Нукус, Самарқанд ва бошқа жойлардаги аэровокзаллар реконструкция қилинди.

Янги беш йилликда республикамизда граждан авиациясини янада тезроқ ривожлантириш мўлжалланмоқда. Беш йилликнинг биринчи йилидаёқ ишларнинг суръати анча жадаллаштирилади. Икки миллиондан кўпроқ пассажир ташиш мўлжаллаб турилибди. Бу — 1965 йилда ташилган пассажирлардан 20 процент ва етти йилликнинг биринчи йилида ташилган пассажирлардан 3,5 баравар кўпдир.

Актив йиғилишида 1966 йил учун мажбурият олинди ва граждан авиацияси Шимолий ва Ғарбий Сибирь бошқармаларининг коллективларига одат тусига кириб қолган социалистик мусобақани давом эттириш юзасидан мактуб юборилди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари М. М. Мусахонов ва СССР граждан авиацияси сиёсий бошқармасининг бошлиғи Г. Ф. Безбородов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

МАРРА МАРДЛАРНИКИ

Ўзбекистон қурилиш ташкилотларининг коллективлари ўтган йили қандай муваффақиятларга эришдилар? Беш йилликнинг дастлабки йилида қурилиш соҳасида эгалланиши лозим бўлган марралар нималардан иборат? Кеча Тошкентда бўлиб ўтган республика Қурилиш министрлиги корхоналари ва ташкилотларининг ишчилари, инженер-техник ходимлари партия-хўжалик активининг йиғилишида ана шу ҳақда кенг фикр юритилди. Йиғилишни КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов қисқача кириш нутқи билан очди.

Ҳақиқатан ҳам министрлик ихтиёридаги корхона ва ташкилотларнинг кўп минг кишилик коллективи етти йилликнинг якунловчи йилида баракали меҳнат қилдилар. 112 та янги корхона ва ишлаб чиқариш участкалари фойдаланишга топширилди. Янги қурилган ишлаб чиқариш объекти экономикамизнинг барқ уриб ривожланишига муносиб ҳисса қўшади. Ўтган йили бинокорлар Олмалиқдаги Олтинтопган комбинатининг мис саралаш фабрикасида 7-секцияни, қўрғошин-рух фабрикасида 6-секцияни ва сульфат кислотаси ишлаб чиқариш бўйича янги қувватларни муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар. Чирчиқ шаҳридаги қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар, электрохимия комбинатларида ҳам қўшимча қувватлар ишга туширилди. Фарғона фуран бирикмалари, Тошкент лак-бўёқ, Фарғона азот ўғитлари заводларида ҳам хилма-хил маҳсулотлар тайёрловчи янги цехлар фойдаланишга топширилди. Бинокорларнинг ҳиммати билан Марғилон ипак комбинати, Урганч нон заводи, Наманган консерва заводларида ҳам маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш мумкин бўлди.

Уй-жой, маданий-маиший корхоналар, ишлаб чиқариш объектларини тез ва соз қуришда «Алмаликсвинецстрой» тресты, Чирчиқдаги 160, Тошкентдаги 139, Фарғонадаги 8-қурилиш трестларининг коллективлари алоҳида ибрат кўрсатдилар. Қаршидаги 13, Бухородаги 163, Тошкентдаги 6-трестнинг меҳнаткашлари ҳам қурилиш муддатларини қисқартириб, илғор иш усуллари ва прогрессив технологияни жорий қилиш борасида кўпгина тажриба тўпладилар.

Ўтган йили эришилган муваффақиятлар бинокорларнинг қаҳрамонона меҳнатидан далолат бериб турибди. Министрликка қарашли қурилиш ташкилотлари пудрат ишлари бўйича белгиланган планни орттириб бажардилар. 1964 йилдагига қараганда 10,6 процент кўп пудрат ишлари адо этилди.

Ўзбекистон бинокорлари Бутуниттифоқ мусобақасининг олдинги сафида бормоқдалар. Улар ўз кучлари билан қурилиш ишларини бажариш бўйича Иттифоқда биринчи ўринни эгаллаганликлари ҳақида хуш хабар келди.

Партия-хўжалик активи йиғилишида доклад қилган республика қурилиш министри С. И. Иброҳимов ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар эришилган муваффақиятларни қайд қилиш билан бирга, ишда рўй бераётган камчиликларни ҳам очиб ташладилар. Нотиқларнинг асосий эътибори енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари қурилишидаги сусткашликка барҳам бериш, қурилиш ишлари сифатини ошириш, ихтисослаштирилган монтажлаш ташкилотларининг бинокорлар билан ҳамкорлигини яхшилаш, лойиҳа ва смета ҳужжатларини ўз вақтида сифатли қилиб тайёрлаб бериш, қурилишларни зарур материал ҳамда ускуналар билан ўз вақтида таъминлаб туриш масалаларига қаратилди.

Йиғилиш қатнашчилари 1966 йил учун социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Партия-хўжалик активи йиғилишида Белоруссия ССР, Қозоғистон ССР, Қирғизистон ССР, Туркманистон ССР ва Тожикистон ССР бинокорларининг делегациялари ҳам қатнашдилар. Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

Нурмат Раҳимов Қуйлиқ ремонт-механика заводида кўпдан буён созловчи слесарь бўлиб ишлайди. Съезд олди мусобақасига қўшилган илғор ишчи тракторларнинг ёнилғи аппаратураларини ремонт қилиш топшириқларини ортиғи билан бажараётир. Суратда: ўртоқ Н. Раҳимов.

И. Глауберзон фотоси.

ҚАРДОШ МАДАНИЯТЛАР БАЙРАМИ

15 февралда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов раислигида Белоруссия адабиёти ва санъатининг Ўзбекистондаги декадасини тайёрлаш ва ўтказиш ташкилот комитетининг мажлиси бўлди.

Ижодий союзларнинг, республика маданият министрлигининг, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот, Кинематография, Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетларининг раҳбарлари қардош маданиятларнинг бўлажак байрамига тайёргарлик қандай бораётгани тўғрисида комитетга ахборот бердилар.

Белоруссия адабиёти ва санъатининг Ўзбекистондаги декадаси шу йил 17 апрелдан 26 апрелгача ўтказилади. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

РАҲБАРЛИК ҲАМ САНЪАТ

Фарғона коммунистлари ҳисобот даврида Ўзбекистон партия ташкилотининг етук ва чинакам отрядларидан бири эканликларини яна бир бор намойиш қилдилар. 1965 йил Фарғона области [illegible] 502 минг тоннани [illegible] кетди. Область пахтачилиги тарихи ҳеч вақт бунчалик мўл ҳосилни кўрмаган эди. [illegible] давлатга 4,5 минг тонна пилла сотишди.

Водий саноатчилари [illegible] ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан республикада иккинчи ўринни мустаҳкам эгаллаб турибди. Етти йиллик план муддатидан қарийб бир ой илгари адо этилди, планга қўшимча 105 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шу давр ичида 30 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. [illegible] рида довруғ таратмоқда. Ҳозир дунёнинг етти иқлимидаги 27 мамлакатга Фарғона маркасидаги маҳсулотлар жўнатилмоқда. Фарғона катта химия, ривожланган машинасозлик, қурилиш ҳавозалари ўлкасига айланиб қолди.

Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ф. Шамсутдинов ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар бу ютуқларнинг боиси нимада эканлигини очиб беришди. Ҳақиқатан ҳам район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг техника қудратига жиддий таянгани, хўжалик ва маданий қурилишга эътиборни кучайтиргани, ташкилий-хўжалик, сиёсий ишларни тўғри йўлга қўя билгани муҳим роль ўйнади. Партия комитетлари кадрларни тўғри танлаш, жой-жойига қўйиш, тарбиялаш йўли билан ишлаб чиқаришга ижобий таъсир кўрсатдилар.

— Ютуқлар ўзимизники, — дейди докладчи. — Ўтган йилнинг натижаларини таҳлил этиб, ишимизга якун ясар эканмиз, энг муҳими, ютуқларга баҳо беришгина эмас, бундан кейинги ишимизни жонлантирадиган, самарасини оширадиган қандай масалаларни нега ҳал қила олмаганимизни кўра билиш, қандай камчиликлар нега содир бўлганини сеза билиш ҳам лозим...

Ўтган йили область саноат корхоналари планга қўшимча 8 миллион сўмлик маҳсулот берди. Лекин бир қатор камчиликлар содир бўлмаганда натижа бундан ҳам яхши бўлиши мумкин эди. 8 та корхона йиллик планни бажара олмади, 3,5 миллион сўмлик маҳсулот кам берди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини 6 та корхона уддалай олмади. 16 корхонада маҳсулот таннархи ошиб кетди. Республика инспекцияси, Қўқондаги бир неча корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати ҳаддан ташқари пастлиги учун уни базаларга ўтказишни тақиқлаб қўйди, «Фарғона» пойафзал фирмасига йил давомида 119 та шикоят келди. Марғилон ипак комбинати маҳсулот сифатининг пастлиги [illegible] бир йил ичида 1 миллион сўм зарар кўрди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам қатор камчиликлар юз берди. Шунинг оқибатида давлатга етти йиллик план топшириғи белгиланганидан 250 минг тонна пахта, 176 минг тонна сут, 42 минг тонна гўшт кам етказиб берилди. Бунга қандай барҳам бериш мумкин? Докладчи ва конференция делегатлари бу саволни батафсил таҳлил қилиб, камчиликларнинг илдизини очиб беришди. Областда пахтадан жуда кам ҳосил кўтараётган хўжаликлар, афсуски, ҳали оз эмас. Ўтган йили 55 хўжаликда ҳосилдорлик 25 центнердан ҳам паст бўлди. Бунинг сабабларини ўша хўжаликларнинг ўзидан қидириш керак. Баъзи хўжалик раҳбарлари ҳали ҳам комплекс механизацияга етарли эътибор беришмаяпти, илғор тажриба ва фан ютуқларига таяниб иш кўришмаяпти. Кўп жойларда алмашлаб экишга амал қилинмаяпти. Лекин уни тўғрилаш тадбирлари кўрилмаяпти. Марказий Фарғона ерларини ўзлаштириш ҳисобига бедапояларни беқиёс кенгайтириш имкони бор. Лекин Бағдод, Ленинград, Олтиариқ ва Охунбобоев районларида бу катта резервлар ишга солинмаяпти.

Область хўжаликлари ўтган йили чорвачиликдан 6 миллион сўм зарар кўрдилар. Чорва туёғини тўлдиришга ҳам шунча маблағ сарфланди. Агар ҳамма ерда етарли озуқа тайёрланиб, бузоқлар илғор усулларда боқилганда, озуқани химиявий қайта ишлаш йўлга қўйилганда, натижа бундай бўлмасди. Тан олиш керакки, фермалардаги иш жараёнлари механизациялаштирилмаган.

Баъзи бошланғич партия ташкилотлари ижодий ташаббусни кенг ёйиш, ташкилий-тарбиявий ва сиёсий ишларни юксак даражага кўтариш учун курашмаётирлар.

Область партия ташкилоти хўжалик ва маданий қурилишга партия раҳбарлиги услубларини такомиллаштириш соҳасида кўпгина иш қилди. Халқ хўжалигининг турли тармоқлари етук, тажрибали кадрлар билан мустаҳкамланди. Уларнинг малакасини ошириш ва тўпланган бой тажрибаларни оммалаштириш юзасидан мунтазам иш олиб бориляпти.

Бу жиҳатдан Ленинград район партия комитетининг иш фаолияти диққатга сазовордир. Хўжаликка ва бошланғич партия ташкилотларига ташаббускор, ишлаб чиқаришни мукаммал биладиган кишилар бошчилик қилмоқда. [illegible] оладиган кадрларни қўйиш керак. Лекин баъзи район ва шаҳар партия комитетлари ходимлари раҳбарлик лавозимига кўтаришда ва танлашда шошма-шошарликка йўл қўйишмоқда. Масалан, ўтган йилнинг бошларида Поп район партия комитети Р. Мирзаалиевни район матлубот жамияти савдо мудирлигига тавсия этди. Ҳолбуки, у бундан бирмунча вақт олдин худди шу матлубот жамиятида ишни барбод бергани ва юлғичларга ҳомийлик қилгани учун жамият раислиги вазифасидан олиб ташланган эди. Район маиший комбинат директори лавозимига давлат мол-мулкини талонторож қилишда қатнашиб судланган Ғаниев деган кимса тасдиқланган.

Ҳисобот доклади юзасидан сўзга чиққан Марғилон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари М. Муҳиддинов, Ленинград районидаги Калинин номли колхоз партия комитетининг секретари С. Ғафуров, «Фарғона» боғдорчилик совхозининг директори Т. Шодиева ва бошқа ўртоқлар партиявий ишлар савиясини кўтариш билан боғлиқ бўлган фойдали фикрлар билдиришди.

Конференция ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов қатнашди ва нутқ сўзлади.

* * *

Ўзбекистон КП область комитетининг биринчи пленуми бўлиб ўтди. Унда ўртоқ **Ф. Ш. Шамсуддинов** обкомнинг биринчи секретари, ўртоқ **А. Ф. Гаврилов** иккинчи секретари, **Ҳ. У. Умаров, Ҳ. З. Зокиров, А. М. Маҳмудов** ўртоқлар обком секретарлари этиб сайландилар.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
«Коммуна» газетасининг редактор ўринбосари,

М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЭКОНОМИКАНИ ЧУҚУР ЎРГАНАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети март ва сентябрь Пленумлари қарорларида таъкидланганидек, [illegible]

Ҳисобот даврида [illegible] Область саноати етти йиллик топшириғини муддатидан 2 ой илгари бажариб, пландан ташқари 11,4 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. [illegible] фойдаланишга топширилди.

Ҳисобот даврида капитал қурилишга 59,1 миллион сўм маблағ сарфланди. Қурилишнинг индустриал базаси мустаҳкамланди, малакали бинокор кадрлар етишиб чиқди. Сўнгги икки йил ичида 118 километр автомобиль йўли қурилди.

Докладда саноат, қурилиш ва транспорт ишларини КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари асосида қайта қуриш зарурлиги таъкидланди, мавжуд камчиликларни тузатиш тадбирлари кўрсатиб ўтилди. Ўтган йили қатор корхоналар, жумладан уйсозлик ва қурилиш материаллари заводлари, балиқчилик хўжалиги, сут-ёғ заводи планларини бажармади. Қурилиш материаллари заводи мавжуд ишлаб чиқариш қувватининг атиги 57 процентидан фойдаланмоқда. Сут-ёғ заводида ҳам аҳвол шундай.

Капитал қурилиш соҳасида ҳам жиддий камчиликлар мавжуд. 2 йил мобайнида 11,7 миллион сўм маблағ ўзлаштирилмасдан қолди. Муҳим объектларни қуриш ва ишга тушириш ишлари ҳаддан ташқари чўзиб юборилмоқда. Қурилишни механизациялаш даражаси паст. Экономикани янада ривожлантириш манфаатлари саноатга раҳбарликни такомиллаштириш, капитал қурилиш суръати ва сифатини яхшилаш, транспорт ишини, шунингдек аҳолига коммунал хизмат кўрсатишни янги вазифалар даражасига кўтаришни талаб этади.

Ҳисобот докладида область қишлоқ хўжалигининг аҳволи кенг анализ қилинди. Кейинги 2 йил ичида пахтанинг ялпи ҳосили 42,4 минг тонна ошди ва 352,4 минг тоннага, ҳосилдорлик 35 центнерга етди. Умумий ҳосилнинг 90 проценти биринчи сортларга қабул қилинди. Машина терими плани ошириб бажарилди.

Аммо пахта етиштиришни янада кўпайтиришнинг имконият ва резервлари каттадир. Жумладан, Янгиариқ райони 37,8 центнердан пахта етиштирган бир шароитда Гурлан районида ҳосилдорлик 31 центнерни, Ҳазорасп районида 34 центнерни ташкил этди. [illegible]

[illegible] 10 минг коммунист ва 2 мингга яқин партиясиз активлар марксизм-ленинизм назариясини ўрганяптилар, 44 халқ университети, 29 коммунистик меҳнат мактаби, 65 лекторий, 86 агитаторлар мактаби ишлаб турибди.

Докладчи областнинг халқ хўжалигининг истиқболига ва партия ташкилотларининг хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарликни яхшилаш, айниқса бошланғич партия ташкилотларининг ролини тинмай ошириш, партиявий-ташкилий ва сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш соҳасидаги вазифаларга батафсил тўхталди.

Конференция делегатлари область учун муҳим аҳамиятга эга бўлган қатор проблемаларни олдинга сурмоқдалар. Ҳар бир корхонанинг рентабелли ишлашини таъминлаш, капитал қурилиш суръатини тезлаштириш ва сифатини яхшилаш, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини комплекс механизациялаш, маҳсулотлар таннархини арзонлаштириш, чорвачиликдаги қолоқликни тугатиш юзасидан қимматли мулоҳазалар ва таклифлар ўртага қўйилди.

— Урганч шаҳар корхоналарида ишлаб чиқаришни янгича ташкил этиш, электр қуввати ва материалларни тежаш учун съезд олди мусобақаси кенг қулоч ёйди, — дейди музокараларда сўзга чиққан шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. Жаббергaнов, — январь ойида 1000 киловатт электр қуввати ва кўплаб материаллар тежалди. Лекин шаҳарда қурилиш ва коммунал хизматининг аҳволи қониқарсиз.

Урганч тепловоз депоси партия ташкилотининг секретари машинист ўртоқ В. Корякин, коллективимиз коммунистик меҳнат корхонаси номи учун курашмоқда, дейди. Ҳозир 64 киши коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номини олишга сазовор бўлди. [illegible]

— Қадимий Хива шаҳрини обод қилиш, аҳолига коммунал хизматини [illegible]

[illegible] асосий шарти ҳақида гапирди. Бу шартлар — ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, чорвадорлар меҳнатини тўғри ташкил этиш, фермадаги иш жараёнларини механизациялашдан иборатдир.

Янгиариқ район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. Маткаримов райкомнинг партиявий-ташкилий ишларини олиб боришдаги тажрибаси, пахтачиликда прогрессив усулларни жорий қилиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, кўкламги экишни қисқа муддатларда ва сифатли ўтказиш масалаларига тўхталди. Шунингдек, музокараларда область ижроия комитетининг раиси М. Худойберганов, касаба союзлари область советининг раиси О. Худойберганова, область комсомол комитетининг биринчи секретари Р. Авазжонова, область халқ контроли комитетининг раиси М. Раҳимов, Янгиариқ районидаги Киров номли колхоз партия комитетининг секретари Я. Содиқов ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ И. Г. Анисимкин конференцияда қатнашди ва нутқ сўзлади. КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири М. А. Морозов конференция ишида иштирок қилди.

Область партия комитетининг янги состави, КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVII съездига делегатлар сайланди.

* * *

Область партия комитетининг ташкилий пленуми бўлди. Ўртоқ **Б. Р. Раҳимов** область партия комитетининг биринчи секретари, ўртоқ **В. К. Доленко** обкомнинг иккинчи секретари, **Р. Жуманиёзов** ва **Эшчонов** ўртоқлар обком секретарлари қилиб сайланди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОТАЛАР ЖАСОРАТИ — ФАРЗАНДЛАР МЕРОСИ

ДЎСТЛАР УЧРАШДИ

Суратда: Сирдарё область, Гулистон район Фрунзе номли колхоздаги саккиз йиллик мактаб директори, собиқ жангчи ўртоқ М. Мингбоев Совет Иттифоқи Қаҳрамони, генерал-майор ўртоқ А. А. Краснов (Туркистон ҳарбий округи) билан суҳбатлашмоқда.

А. Тўраев фотоси.

1945 йил январь ойининг биринчи ҳафтаси. 172-дивизия жангчилари Келце (Польша) шаҳри томон шиддат билан силжиб бормоқдалар. Душман ҳам бор кучини ишга соларди. Дивизия жангчилари 12 январь куни шаҳар остонасидаги Бунувка ва Загужа қишлоқларига етиб келишди. Кутилмаганда душман артиллерияси ўқ очиб осмон, ер ларзага келди. Дивизия жангчилари ҳужумдан мудофаага ўтишга мажбур бўлдилар. Аҳвол оғирлашди. Бунинг устига қўшни дивизия билан алоқа узилди. Дивизия штабидаги барча алоқа воситалари ишламай қўйди. Нима қилиш керак? Нима бўлса ҳам қўшни дивизия жангчилари билан алоқа тиклаб, ҳужумни давом эттириш керак. Командир дивизия-генерали ана шундай қарорга келди.

— Солдат ўртоқ Мингбоев.

— Лаббай.

— Сизга жанговар топшириқ: Дарҳол катта тош йўлдан ўтиб, қўшни дивизия командирини топинг, аҳволни батафсил айтинг. Артиллерия отишмаси тўхташи биланоқ яна ҳужумга ўтамиз. Уларнинг артиллерияси бизга мададкор бўлсин. Кучни кўпроқ шарқий-жанубий мўлжалга қаратишсин, чунки душман танклари қарши ҳужумга тайёрланмоқда.

— Хўп бўлади, ўртоқ генерал.

— Эҳтиёт бўлинг.

Бир оздан кейин душман артиллериясининг овози ўчди. Дивизия жангчилари ҳужумга кўтарилди. Қўшни дивизия артиллерияси ҳам шиддат билан ўт очиб, генерал айтган мўлжал — ҳар икки қишлоқнинг шарқий-жанубий томонларини аёвсиз нишонга ола бошлади. Бундан саросимага тушган душман шаҳар томон чекина бошлади. Еттита танк ёрдамида қарши ҳужумга кўтарилган душманнинг автоматчилари ҳам нима қилишини билмай, жон талвасасида орқага қайтдилар. Дивизия жангчилари душманнинг тўртта танкини ишдан чиқарди. Душман вақтинча ишғол қилган қишлоқлар озод қилинди.

13-14 январь куни дивизия жангчилари нафасни ростлаб олиш учун мудофаага ўтдилар. Шу билан бир вақтда улар ҳужумга ҳам тайёргарлик кўра бошладилар. Чунки эндиликда дивизия жангчилари олдида Келце шаҳрини душман чангалидан озод қилиш вазифаси турарди. Жангчилар бу жанг бошқа жангларга қараганда анча шиддатли ва оғир бўлишини олдиндан билардилар. Бу шаҳарда душманнинг катта кучи тўпланган эди. 15 январга ўтар кечаси айни тонг пайтида дивизия жангчилари окоплардан бирдамлик билан чиқишиб, олға силжидилар. Жангчилар шаҳарга киришлари биланоқ пайт пойлаб турган душман қаттиқ ўт очди. Шу куни тинимсиз кўча жанглари давом этди. Душманнинг қарши ҳужумлари бир неча бор даф қилиниб, шаҳар ишғол қилинди. Душман катта талафот кўрди. 200 га яқин немислар асир олинди. Икки танк, ўнлаб замбарак ва юзлаб пулемёт ва бошқа қуроллар ўлжа олинди.

Дивизиянинг шаҳарга биринчи ёриб кирган солдати Мирзали Мингбоев хизмат қилган полкка Келце номи берилди. Шу куни генерал солдат Мирзали Мингбоевга жанговар топшириқни муваффақиятли бажаргани учун «III даражали шуҳрат ордени» топширди. Бу дивизия жангчиларини душманга қарши янада аёвсиз курашга илҳомлантириб юборди.

Улар кечқурун шаҳар аҳолиси билан хайрлашиб, яна жанговар йўлларда давом этдилар.

Бу воқеанинг бўлиб ўтганига 20 йилдан ошди. Лекин «Тоғ билан тоғ учрашмайди, одам билан одам учрашади» деганларича бор экан. Яқинда икки жанговар дўст-генерал Анатолий Андреевич Краснов билан солдат Мирзали Мингбоев кўришишди. А. А. Краснов собиқ жангчи Мирзали Мингбоевни уйига таклиф қилди. Шу меҳмондорчилик даврасида мен ҳам бўлиб, юқорида зикр этилган жанг тафсилотларини мароқ билан тингладим.

Т. РЎЗИБОЕВ.

КООПЕРАТОРЛАР АҲДИ

Қишлоқда маданий савдо учун

Шу кунларда республика матлубот кооперациясининг барча ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтмоқда.

Ўзбекистон матлубот кооперацияси ҳозирги пайтда йирик оммавий-ижтимоий ташкилотга айланган. Унинг сафида бир ярим миллиондан ортиқ колхозчи, совхоз ишчилари, қишлоқ интеллигенцияси бор. Пайчилар кооперация ташкилотларини бошқаришда, уларнинг иши устидан назорат олиб боришда актив қатнашмоқдалар. Кооператив аъзоларининг активлиги йил сайин ошиб бормоқда. Ўтган етти йиллик мобайнида кооператорлар сони 600 мингдан кўпроқ кишига ортди.

Республика кооператорлари ўзларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларига қандай ютуқлар билан келдилар? Етти йиллик топшириқларини кооператорлар барча тармоқлар бўйича ортиғи билан бажардилар. Шу нарсани қувонч билан айтиш керакки, қишлоқларда савдо суръати республикани яхлит олиб қараганда тезроқ ўсмоқда. Бу, қишлоқ аҳли фаровонлигининг тез ошиб бораётганлигини кўрсатади.

Қишлоқда савдо маданиятини ошириш учун, янги прогрессив форма ва методлардан фойдаланиш учун қатор тадбирлар амалга оширилди. Савдо тармоқларини ихтисослаштириш кенг жорий этилди. Агар 1959 йилда республика қишлоқларида ўз-ўзига хизмат қилувчи 15 магазин бўлган бўлса, ҳозирги кунда 900 га яқин ана шундай савдо тармоғи ишлаб турибди. Молларнинг намунасини қўйиб, очиқ савдо қилувчи магазинлар сони ана шу даврда учтадан 1100 тага етди.

Магазинларни ихтисослаштириш ва ўз-ўзига хизмат кўрсатишни жорий этиш, харидорларга қулайлик туғдириш ҳамда уларнинг вақтини тежаш имкониятини бериш билан бирга савдо оборотини оширишга ҳам хизмат қилаётир. Масалан, Қорақалпоғистон Автоном Республикаси Тўрткўл районида савдо тармоқларини ихтисослаштириш умуман товар сотишни 32 процент, газмол сотишни эса 46 процент кўпайтириш имконини берди.

Кўпгина қишлоқ магазинлари ҳозирги пайтда безаги, асбоб-анжомлари, реклама қилиш ҳамда товарларни қўйиб сотиш ва энг муҳими аҳолига хизмат маданияти даражаси жиҳатидан шаҳар магазинларидан қолишмайди. Шу нарса қувончлики, бундай магазинлар фақат район марказларидагина эмас, балки колхоз ва совхозларда ҳамда саноат корхоналарида жойлашган. Янги магазинлар қурилиши кенг қулоч ёймоқда. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида икки қаватли универмаг, «Ташавтомаш» заводида икки қаватли озиқ-овқат магазини қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу магазинлар ҳозирги замон савдо асбоб-анжомлари билан таъминланган. Бу эса уларда прогрессив савдо формаларини қўллаш имконини бермоқда. Икки қаватли ана шундай қулай универмаглар Сирдарё, Марҳамат, Жиззах ва республиканинг бошқа районларида ҳам қад кўтарди. Шундай қилиб, 1959 — 1965 йиллар мобайнида қишлоқларда 6000 дан ортиқ магазин ҳамда умумий овқатланиш корхоналари, 120 дан ортиқ сабзавот ҳамда картошка ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари омборлари қурилди. Шу йиллар мобайнида қишлоқларда ҳар бири 5 минг тоннага яқин маҳсулот сиғдирадиган 8 та холодильник қурилди.

Бироқ шуни рўй-рост айтиш керакки, қишлоқлардаги савдо тармоқларининг сони товар айирбошлашнинг ўсиши ва энг муҳими совет савдо маданиятининг ўсиши ҳозирги талаблар даражасида эмас. Ана шуларни ҳисобга олиб, кооператорлар қишлоқларда янги асбоб-анжомлар билан қуролланган магазинлар, чойхона, омбор, новвойхона ва бошқа бинолар қуриш программасини ишлаб чиқдилар. Беш йиллик мобайнида республикамизда 8000 ишчи ўринли 2815 магазин, ошхона, чойхона, 4407 ўринли ресторан, 64 новвойхона бир неча районлараро савдо базалари қурилади. Сабзавот-картошка сақланадиган омборлар, новвойхоналар сони 2 марта, тайёрлов-қабул қилиш пунктлари ҳажми 1,4 марта кўпаяди. Бухоро, Нукус, Денов, Урганч, Еттисой, Ғиждувон, Учқўрғонда консерва, пиво, ширин ичимликлар заводлари қурилади.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми кооператорлар олдига ҳам жуда катта ва масъулиятли вазифаларни қўйди. Ҳозирги пайтда матлубот кооперацияларининг саноат корхоналари билан бевосита алоқа ўрнатиши катта аҳамият касб этди. Ҳозирга қадар республика саноати ишлаб чиқарган халқ истеъмол молларининг анчагина қисми савдо складларида туриб қолаётир. Айни пайтда эса аҳолининг бошқа тур товарларга бўлган эҳтиёжи тўла қондирилмайди.

Қишлоқ харидорларининг диди ва маданияти беқиёс ўсган. Ҳозирги пайтда улар чиройли ва арзон, сифатли ҳамда узоққа чидамли молларнигина сотиб олишади. Кооператорлар қишлоқ аҳлининг эҳтиёжини ўрганишда, уларнинг талабини қондиришда қатор ишларни амалга оширдилар. Улар савдо тармоқларига сифатсиз молларнинг келиб қолишига йўл қўймасликлари керак. Бу соҳада айрим ишлар қилинмоқда. Поп резина-пойафзал заводи, Наманган ва Қўқон шойи тўқув фабрикалари маҳсулотларининг айрим қисмлари савдо тармоқларида бракка чиқарилиб, қайта ишлаш учун корхоналарга қайтарилди. Қўқон ип йигирув фабрикаси, «Юлдуз» тикув фабрикаси, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси, хўжалик моллар заводи ишлаб чиқаётган айрим маҳсулотларнинг сифати ҳали ҳам кўнгилдагидек эмас.

Партиямиз Марказий Комитети сентябрь Пленуми барча меҳнаткашлардан, шу жумладан, матлубот кооперацияси ходимларидан ўзларининг иқтисодий билимларини тинмай ошириб бориш, меҳнат малакаларини юксалтириш, ташкилот ва корхоналарга экономикани чуқур билган ҳолда раҳбарлик қилишни талаб қилади. Ана шу мақсадда матлубот кооперацияси ташкилотларида иқтисодий конференциялар ва семинарлар ўтказилмоқда. Уларда савдо маданиятини ошириш, молиявий кўрсаткичларни яхшилаш ва бошқа масалалар кенг муҳокама қилинмоқда.

Матлубот жамияти ва союзларининг фаолияти кенгайган ҳамда уларнинг хўжалиги тобора мураккаблашиб бораётган ҳозирги пайтда бу ташкилотлар тепасида уддабурон, ўз ишини яхши билган, савдо экономикасини чуқур эгаллаган кадрлар туриши керак. Бунинг учун биз катта имкониятларга — партия ва комсомол тарбиялаб етиштирган ёшларга эгамиз. Сўнгги тўрт йил мобайнида матлубот кооперацияси ишига 16.000 комсомол қабул қилинди. Сотувчилар, ошпазлар, новвойларнинг малакаси анча ошди. Ҳозир улар орасида 20000 га яқин киши олий ва ўрта маълумотга эга. Сўнгги тўрт йил мобайнида «Ўзбекбирлашув» системасидаги кооператив техникумларда 6000 сотувчи, экономист, бухгалтер ва бошқа мутахассислар ўқиб чиқди. Булардан ташқари, ана шу вақт мобайнида 15 мингдан ортиқ савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг мутахассислари тайёрланилди. Лекин ҳали матлубот кооперацияси ташкилотларида бу соҳада жиддий камчиликлар ҳам мавжуд.

Айрим магазин ходимлари ўз бурчларига масъулиятсизлик билан қарашлари оқибатида магазинларга зарур бўлган товарлар ўз вақтида келтирилмаётир. Айни пайтда ана шундай моллар матлубот кооперацияси омборларида уйилиб қолмоқда. Бухоро, Сурхондарё, Сирдарё областларидаги айрим магазинларда ва умумий овқатланиш корхоналарида маданий хизмат даражаси ҳозирги талаблардан орқада қолмоқда. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида бу камчиликлар ҳар томонлама таҳлил қилинмоғи лозим.

Ўзбекистон кооператорлари барча совет халқлари қатори КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVII съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Улар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни шараф билан адо этиш ҳамда қишлоқ меҳнаткашларини халқ истеъмол молларига бўлган талабларини тўла қондириш, хизмат маданиятини кун сайин юксалтиришга қатъий аҳд қилганлар.

Ғ. ЮСУПОВ,
«Ўзбекбирлашув» правлениеси раисининг ўринбосари.

Хатларингизга жавоб берамиз

АРЗ ТИНГЛАНДИ

Колхозчиларимизнинг газета-журналларга бўлган ихлоси ва эътиқоди кун сайин ортиб боряпти. Ҳозир ҳар бир хонадон камида икки-уч номда газета-журналга обуна бўлган. Ҳар куни почтальонларнинг келишини ошиқиб кутиб турадилар.

Лекин кейинги вақтларда меҳнаткашларга алоқа хизмати кўрсатиш анча сустлашиб қолди. Газета-журналлар вақтида келтирилмайди, 3-4 кунлиги дасталаб ташлаб кетилади, телеграмма, хат-хабарлар ҳам эгаларига вақтида етказиб берилмайди. Бу ҳақда маҳаллий алоқа идораларига мурожаат қилсак, арзимизни тинглашмаяпти. Бунга нима деса бўлади?

Киров номли колхоз аъзоларидан олинган хатда шундай дейилган эди. Редакция хатни Шаҳрисабз район партия комитетига юбориб, келтирилган фактларни текшириб кўришни, аҳолига алоқа хизмати кўрсатишни яхшилашга қаратилган тадбирлар белгилашни илтимос қилди. Олинган жавоб хатида қуйидагилар айтилади:

Текширишда меҳнаткашларнинг хатида келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Киров номли колхоз аъзоларига алоқа хизмати кўрсатишни яхшилашга қаратилган тадбирлар белгиланди. Жумладан, Чоршанби алоқа бўлимидаги почтальонлар сони бир кишига кўпайтирилди. Ҳозир газета-журналлар, телеграмма, хат-хабарлар вақтида эгаларига етказиб бериляпти.

Москвалик ва ленинградлик ташаббускорлар изидан

ЎН УЧ БАРАВАР КЎП

Мастер Н. Мальцев январь ойининг бошларида рационализаторлик ва ихтирочилик бюросининг бошлиғи ўртоқ Копиловга янги таклиф билан келган эди. Газ плиталари ишлашда асосий хом ашё — пўлат листлардан тежамли фойдаланишга қаратилган янгилик инженер техник ходимлар эътиборини ўзига тортди. Конструкторлик бюроси бўлими тез кунда листлардан фойдаланишнинг янги усули схемасини тайёрлади. Тажриба янги усул қўлланса йил давомида 12 тонна-ю 470 килограмм металл тежаш мумкинлигини кўрсатди.

Яна бир янгилик автори ёш инженер Р. Подскербоев бўлди. У плита духовкаси конструкциясига қисман ўзгартишлар киритиш ҳақидаги таклифни илгари сурди. Ҳозир механика цехида плита духовкалари такомиллаштирилган конструкция бўйича тайёрланяпти. Бу, йил давомида 1 минг 275 килограмм ноёб рангли металл-латун тежаш имконини беради. Январь ойида ана шундай янгиликлардан учтаси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Тежамкорлик юзасидан киритилган таклифлардан яна олтитаси ишлаб чиқаришга татбиқ этилиш арафасида.

Йил бошида корхона коллективи москвалик ва ленинградлик саноатчилар ташаббусига қўшилиб қуйидаги режаларни белгилаб олган эдилар. Ҳар бир газ плитаси тайёрлашда сарфланадиган эмаль бўёғидан 163 сўмлик ранг, 290 мегакалорий иссиқлик энергияси, 270 минг киловатт-соат электр энергияси тежалади. Белгиланган тадбирлар ҳозир амалга ошириляпти. Бу борада корхонанинг ижодкор ишчилари, инженер-техник ходимлари байроқдор бўлмоқдалар.

Тежамкорлик соҳасида электриклар ҳам ташаббус кўрсатишяпти. Бир мисол: корхона ташкил этилгандан буён лойиҳада кўрсатилган қувват учун пул тўланар эди. Февраль ойидан бошлаб қувватни аниқ ўлчовчи электр асбоблар ўрнатилди. Энди цех ва ишлаб чиқариш участкаларида ҳам электр тақсимоти жорий қилинди. Корхона электр тақсимлаш ташкилотига энди лойиҳага қараб эмас, балки сарфланган киловаттга қараб ҳақ тўлаяпти.

Корхона меҳнаткашлари йил давомида тежалган маблағ, хом ашё, металл, электр энергияси ҳисобига қўшимча 800 та газ плита ишлаб чиқаришга аҳд қилишган. Дастлабки ютуқлар аппаратчиларнинг ўз ваъдалари устидан албатта чиқажакларидан далолат бериб турибди. Январь ойида планга қўшимча 708 та газ плитаси конвейердан чиқарилди. Бу ўтган йилнинг шу ойида планга қўшимча тайёрланган газ плитадан ўн уч баравар зиёд ёки 10 минг сўмлик кўпдир.

Б. МАҲМУДОВ,
Фарғона газ аппаратлари заводи.

ЖИЗЗАХ районидаги «Коммунизм» колхозида техника ремонти уюшқоқлик билан давом этаётир. Абдураззоқ Бойбеков колхознинг энг меҳнатсевар механизаторларидан бири. У ўз тракторини кўкламга барвақт ва сифатли тахт қилиб қўйиш учун курашаётир. Суратда: ўртоқ А. Бойбеков иш устида.
А. Тўраев фотоси.

ҚАЛОВИНИ ТОПИНГ
(ХАТЛАРДАН)

Бу йилги қиш анча илиқ келган бўлса-да, чорвадорлар жиддий ташвишга солинди. Чунки даладаги [illegible] тугаб, [illegible] молларга [illegible] бирмунча қийинлашди. Агар тез-тез ёғингарчилик бўлиб турганда эди, яйловлардаги хас-хашаклар [illegible] кўкариб, [illegible] майсалар анча иш уриб қоларди.

Қиш анча ноқулай келди. Лекин халқимизда «Қаловини топсанг қор ёнади», деган нақл бор. Тажрибакор чорвадорлар буни амалда қўллашмоқдалар. Улар табиатдан хайр-хоҳлик кутиб турмасдан, чорва моллар маҳсулдорлигини ошириш йўлида ташаббус кўрсатаётирлар. Буни редакциямизга келаётган кўплаб хат-хабарлардан ҳам кўриш мумкин.

Фарғона областидан хабар юборган В. Зиёдуллаев ва С. Холматов ўртоқлар бундай деб ёзишади:

— Ленинград районидаги «Шарқ юлдузи», Энгельс номли, «Коммуна», Охунбобоев номли ва Ленин номли колхоз чорвадорлари гўшт топшириш юзасидан 1966 йил биринчи квартал планини муваффақиятли адо этдилар. Ўзбекистон районидаги «Ўзбекистон» колхози эса давлатга гўшт етказиб бериш бўйича йиллик планни муддатидан илгари бажарди. Бу хўжаликларда молларни бўрдоқига боқиш яхши уюштирилган.

Нурота районидаги 1-«Қўшработ» совхози 2-бўлимида қўйлар тўқ ва соғлом қишламоқда, — дейди ўртоқ Х. Чиппиқулов, — чорва моллар учун етарли миқдорда ем-хашак жамғарилганлиги жуда қўл келяпти. Қашқадарё областидан хат юборган ўртоқ М. [illegible] районидаги «Қундала» совхозида молларни [illegible] уюштирилган. Бу [illegible] бўлади.

Ҳозир қўзилатиш кампаниясига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

Самарқанд область, Нарпай районидаги «Ленинчи чорвадор» колхози йирик қоракўлчилик хўжаликларидан биридир. Хўжалик чорвадорлари моллар туёғини ўстириш ва маҳсулдорлигини ошириш соҳасида йил сайин катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Улар етти йилликнинг сўнгги босқичини ҳам яхши якунладилар. Ҳар юз бош совлиқдан 126 тадан соғлом қўзи олдилар. 26 минг 111 бош урғочи қўзи ўстиришга қолдирилди. Ана шу қўзилар ҳозир семиз, соғлом ўсмоқда.

Колхозда чорва молларнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият берилаётир. Кузда 4 минг гектар ерга экилган дон майса уриб қолди. Қўйлар ҳам яйловга ҳайдаб, ҳам қўраларда боқиляпти. Фермаларда ориқ, нимжон қўйлар йўқ. Бу ҳақда ўртоқ И. Зокиров ёзиб юборган.

Газетхонларимиздан Р. Бекбов, К. Авезов, И. Мирзаев ва бошқа ўртоқларнинг ёзишларига қараганда Қашқадарё область, Гузор районидаги «Ленинизм», «1 Май» колхозларида. Урганчдаги молларни бўрдоқига боқиш пунктида чорва моллар зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилинмоқда. Фермаларда чиқимга йўл қўймаслик учун ҳамма чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Дағал хашак қўйларга ва қорамолларга майдалаб едирилмоқда.

Сут-товар фермаларидан ҳам жуда кўп хат-хабарлар келиб турибди. Уларда молбоқарлар ва сигир соғувчиларнинг ажойиб ишлари ҳақида ҳикоя қилинади. Чунончи, Ургут районидан Э. Мажидов қуйидагиларни ёзиб юборган:

— Муаззам опа Саидмуродованй «Октябрь» колхозида танимайдиган киши йўқ. У ўзининг ҳалол ва фидокорона меҳнати туфайли кўпчиликнинг олқишига сазовор бўлмоқда. Аҳолига 30 тоннага яқин серқаймоқ сут етказиб беришга аҳд қилган Муаззам опа сигирларда кўплаб сут соғиб олишда рекорд қўймоқда.

Самарқанд областидаги 2-«Қўработ» совхозининг Энгельс номли бўлимида, шунингдек, Ленин номли совхозда [illegible] Чудняанинг [illegible] бораётганлиги [illegible] районидан [illegible] вонч билан хабар қилади:

— Энгельс номли бўлимнинг моҳир сут соғувчиси [illegible] Сатторова, — дейди у, — 20 бош жайдари сигирнинг ҳар биридан 1800 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқда. [illegible] опа шу кечаларда ҳар бир сигирдан 7-8 килограммдан сут соғиб оляпти.

Ўртоқ М. Янгибоевнинг ёзишича, Самарқанд областининг Ургут районидаги 4-[illegible] совхозида [illegible] лари етиштириш [illegible] бормоқда. Ҳозир [illegible] бўрдоқига боқилаётир. [illegible] Турсунқул Раҳимов, [illegible] каби меҳнаткашлар [illegible] рацион асосида [illegible] семиртирмоқдалар.

Шу районидан хабар юборган ўртоқ Т. Собиров Охунбобоев номли колхозда чорва моллар учун 22 минг центнер дағал хашак, 100 тоннага яқин силос, 1100 тонна сомон, 2500 центнер [illegible] тайёрланганлигини, моллар тўқ қишлаётганлигини билдиради.

Қорақалпоғистон АССРдан хабар юборган ўртоқ Х. Отамуродов Амударё районидаги [illegible] номли колхоз [illegible] Эшбоевнинг [illegible] ши эканлиги ҳақида ёзади. Ўртоқ Эшбоев ўзига бириктирилган 108 бош сигирни [illegible] қилмоқда. [illegible] сут соғиб [illegible].

Сурхондарё, Бухоро ва Хоразм областларидан келган [illegible] хат-хабарларда ҳам [illegible] ви намуна [illegible] айтилади.

Ҳозирги [illegible] ни яхши ў[illegible] қишдан соғлом, семиз асраб чиқиш, айни вақтда, қўзилатиш кампаниясига яхши тайёргарлик кўришдан иборат бўлмоғи керак.

ҚАЛБ МЕҲРИ — МИНГ ДАРДГА ДАВО

КОММУНИСТИК АХЛОҚ ВА ОДОБГА ДОИР

Сўз кучидан йиқилур минбар
ҳам, дор ҳам,
Сўз бирла чиқар индан
илон-мурдор ҳам.
Абу Шукур БАЛХИЙ.

Ҳар қачон хулқ ва аҳлоқ ҳақида гап кетганда биз баъзан кўз олдимизга мулойим, хушмуомала, сертакаллуф, ҳозиржавоб, сертаъзим одамни келтирамиз. Тўғри, бундай сифатга эга бўлган кишилар яхшилар қаторига кирсалар ҳам, бу олижаноб фазилатлар одамзоднинг ҳанузгача тўла ўрганилиб етилмаган мураккаб ички дунёси ва унга мансуб бўлган хулқий сифатларидан фақат бир учқунгинадир.

Киши қайси бир касбнинг эгаси бўлмасин, унинг ахлоқи ва хулқи фақат ташқи қиёфасига қараб аниқланадиган бўлса, бу мутлақо хато хулосаларга олиб келиши мумкин. Чин инсонийлик учун хушмуомалалик зарур нарса. Лекин бу хушмуомалалик хушфеъллик ва хуш одатлари билан уйғунлашган бўлса чинакам инсоний фазилатдир. Хушсуханлик, хушфеъллик ҳамма инсон учун, айниқса шифокор учун зарур фазилат.

Маълумки медицина ходимлари бемор кишиларнинг дардларига шифо ахтарадилар, қандай йўл билан бўлса ҳам беморнинг дардига эм бўлиш учун курашадилар ва бу соҳада биринчи ҳамда синалган кўмакчи — дори-дармонга мурожаат қиладилар. Кўпинча улар яхши сўз, ишонч туғдирувчи муомала ва ўзларининг шахсий хулқлари билан ҳам касалга яхши даво бўла олишларини унутиб қўядилар.

Қаҳрамонларнинг исм ва фамилияларини пинҳон тутган ҳолда, бўлиб ўтган бир-икки кичик воқеаларни келтирайлик: ўз вақтида «қўли гул», «яхши доктор» ҳисобланган бир ҳамкасбимиз ёмонлар таъсирига берилиб, йўлдан оға бошлади. Уни кўча-кўйда, бора-бора ишхонасида ҳам маст ёки ширакайф ҳолда учрата бошладилар. Халқ наздида унинг обрўсигагина путур етказа бошлаган бу ташқи емирилиш секин-аста унинг ички дунёсига, яъни врачлик маҳоратига ҳам раҳна сола бошлади. Ўз устида ишлашни ичкилик билан алмаштирди. Беморлар ҳақида ғамхўрлик қилмай қўйди. Бу врач олдига касаллар ўйлашиб келадиган бўлдилар, уларда ишонч сўна бошлади. У халқ назаридан қола бошлади. Унинг сақланиб қолган хушмуомаласи, ясама жонкуярлиги, келишган ташқи қиёфаси ҳам энди фойда бермади, ёмон одатлари туфайли унга ишонмай қўйдилар.

Кунлардан бир кун Чиғатой мозорида яқинда пайдо бўлган бир қабр устига бир даста гул қўйиб, ўйланиб ўтирган кекса бир рус аёлни кўрдик. Кутилмаган бу манзара ёнидан парвосиз ўтиб кетолмадик. Унга ҳамдард бўлдик. Бу ерда ўтиришининг сабабини сўрадик.

— Яхши одам эди, ажойиб врач эди. Мен унинг меҳри ва сўзлари билан касалдан тузалган эдим, ўзи бўлса ёш туриб мендан олдин ҳаётдан кетди,— деди аёл.

Сўнг бизга воқеани сўзлаб берди:—эрим Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлгандан кейин қўлимда қолган биргина ўғлимга яхши қарай олмадим, эртаю-кеч иш билан банд бўлдим. Отасининг йўқлиги, менинг ғоят бандлигимдан у назоратсиз қолди ва бебош бола бўлиб чиқди, ёмонлар таъсирида бўлди. Хуллас катта бўлгач, айбланиб қамоққа ҳам тушди. Шундай қилиб мен учун у тириклай ўлди.

Ишлаш муҳлатим тугаб, пенсияга чиққандан сўнг ёлғизлик нима эканлигини чиндан сездим. Кексалик туфайли кучсизланиб қолганим етмагандай, бир кун ўпкам яллиғланиб ётиб қолдим. Врач чақириш ва дору дармон келтириш учун қўшниларимни овора қилишни эп кўрмай, касалхонага йўл олдим. Коридорда ўзим сезмай орқадан келаётган кишининг йўлини тўсиб қўйибман. Бундан норози бўлган ҳалиги киши: четроқ турсангиз бўлмайдими. дея жуда дағал ўшқирди.

Худди биров бошимга муштлагандай бўлди. Мендан олдинда бораётган ҳалиги киши врач эмас, кўзимга худди бир жаллоддай бўлиб кўринди. Нафратланиб, деворга суянганимча қолдим. Нафасим бўғилиб, кўзим тиниб йиқила бошладим. Шу маҳал кимнингдир кучли қўллари мени тутиб қолди, кўз олдимда оппоқ бир соя қимирлар, лекин унинг нима эканлигини аниқлай олмасдим...

Орадан қанча вақт ўтганини билмайман, ўзимга келганимда доктор кабинетидаги диванда ётардим. Кўз очганимни кўрган врач дарҳол тепамга келди. Унинг юз ва кўзларидаги илиқ табассумни кўриб, қандайдир яйрагандай бўлдим, нафас олишим равонлашгандай туюлди.

—Шундай оғир аҳволда бўла туриб келганингизга ҳайронман, она. Чақирсангиз ўзимиз бориб кўрар эдик-ку, деди у меҳрибонлик билан. Албатта тузалиб кетасиз. Ҳозир уйингизга олиб бориб қўядилар, ўша жойда даволаймиз.

Мени қандайдир машинада уйимга келтириб қўйишди. Кечаси уйда ёлғиз ётсам ҳам, худди ёнимда ҳалиги врач тургандай, касалим секин-аста тарқалиб кетаётгандай туюлди, ўзимни анча бақувват сездим. Кечқурун докторнинг ўзи кириб келди. У бирталай дори-дармон ва мева-чева ҳам кўтариб келган эди. Анчагача суҳбатлашиб ўтирдик. Мана бу дориларни ичиб ётинг. Мен эрталаб яна бир кириб ўтаман, деб чиқиб кетди врач.

Энди менга дори-дармон керак эмас эди. Врачнинг қилаётган муомаласи аллақачон менда тузалишга умид ҳосил қилган эди. Тузалиб кетгунимча у хабар олиб турди. Мен уни ўз ўғлимдан ҳам ортиқ яхши кўриб қолдим. Кейин билсам у фақат менга эмас, ҳаммага шундай муносабатда бўлар экан. У касалларни ўз онасидай, боласидай, отасидай муҳаббат билан даволар экан.

Бир кун газетада қора рамкага олинган эълонга кўзим тушди. Бу хунук рамка ичида ўша врач ўғлимнинг номи ёзилган эди. У ўлган эди. Лекин мен унинг дафн маросимига келолмадим. Тортиндим. Ҳар кун унинг қабри ёнида ўтиргим келади...

Она ҳикоясини тугатди-ю кўзига яна ёш олди.

Ҳа, бегона бир аёлнинг марҳум врач қабрига ҳурмат билан гулдаста қўйишига, қабрни ўзи учун зиёрат жой деб билишига биргина сабаб, ундаги шу врачга нисбатан бўлган чуқур ҳурмат, юрак ташаккуридир.

Ўз касбига чинакам ихлос қўйган ажойиб шифокорлар фақат марказий шаҳарлардагина эмас, балки бепоён Ватанимизнинг ҳамма чеккаларида—район ва қишлоқларида ҳам топилади.

...Республикамизнинг янги ўзлаштирилаётган районларидан бирига хизматга келган шогирдимиз—врачни бир кун оғир беморни кўришга таклиф этдилар. Чамаси 23-25 ёшлардаги ҳомиладор аёлни районнинг узоқ медицина пунктларидан бирида ҳамшира-акушерка қўллаган тадбирлар яхши натижа бермагани учун район марказига келтиришди. Узоқ тўлғоқ ва қаттиқ оғриқ натижасида аёл ниҳоятда кучсизланган эди. Врач ҳомиладор ётган хонага кириб борганида амалий ёрдам бериш муддати тугай бошлаган, бемор ҳам, унинг оила аъзолари ҳам деярли умидсизликка тушган эдилар. Аксига область марказидан ҳаво ноқулай бўлганлиги учун авиация ёрдами кечикади, деган шошилинч телеграмма ҳам олинди. Врачнинг олдида асосий вазифа—ёш онанинг ва ҳали ёруғ оламни кўрмай бўғилиб ётган фарзанднинг ҳаётини сақлаб қолиш турарди. Она қорнида тескари ҳолатда жойлашган болани фақат операция йўли билангина олиш мумкинлигини билган врач, дарҳол операцияга ҳозирлик кўришни буюради. Бундай операцияни район шароитида қилиш нақадар қийин иш бўлишидан қатъи назар заифлашган ҳомиладорнинг организми бу оғир операцияни кўтарармикан деган хаёл врачнинг фикрини чулғаб олганди. Шундай бўлса-да бўлажак онанинг бирдан-бир умиди ўзида эканлигини чуқур англаган шифокор ишга киришди. Лекин касалхонадан шу беморга тўғри келадиган группадаги қон топилмади. Бу, операцияни янада оғирлаштирарди. Ҳомиладор аёлга фақат биринчи группали қон ёрдам бера олиши, бу группадаги қон эса на ҳамшираларда ва на ҳомиладорнинг турмуш йўлдошида бор эди. Аёлга фақат врачнинг қони тўғри келар эди. Ўйлаш учун фурсат йўқ. У иккиланиб турмасдан касални операция хонасига олишга буюрди ва унга ўзи қон берди.

...Операция муваффақиятли тугаб, чақалоқ тирик олинади. Лекин врач ўзини ҳорғин сезади. Икки соатдан ортиқ она ва бола ҳаёти учун бўлган курашда у ғолиб чиққан бўлса ҳам, ўзи ҳолсизланиб йиқилади. Беморнинг жароҳатини боғлашни ҳамшира давом эттиради. Область марказидан етиб келган консультант ҳолсизланган врачга зарур медицина ёрдамини кўрсатиб уни шошилинч равишда область касалхонасига жўнатади...

Бу ерда гап врачнинг қаҳрамонлиги ёки ўзини кўрсатиши учун шундай чора кўргани устида кетаётгани йўқ, гап одам ҳаётини сақлаб қолиш мақсадидагина кўрсатилаётган меҳр-оқибат ҳақида кетаётир. Ҳаёти хавф остида турган бир киши учун ҳатто ўз қонини беришни лозим топган врачнинг бу қилмиши ўзига хос одамийлик, беморга даво ва умид бағишловчи бир манбадир.

Яхши сўз, яхши ибрат—энг яхши даво эканлиги ҳақида улуғ кишилар ҳам кўп гапирганлар. Улуғ рус ёзувчиси А. П. Чехов: «Врач аҳлан равшан, ахлоқи тоза ва жисмонан покиза бўлиши керак» деган бўлса, машҳур рус олими, невропотолог В.М. Бехтерев бундай деган: «Агар врачнинг қабулида бўлгандан сўнг бемор ўзини енгил сезмаса, ундай врач—врач эмасдир»—деб уқтирган. Улуғ рус рассоми Левитан курортдан ёзган бир хатида бундай деган: «Бу ерда ҳам юракни ванна билан даволайдилар. Бўлмаган гап. Юракни фақат юрак билангина даволаш мумкин!».

Касалликка учраган кишининг кўнгли жуда ҳам нозик, руҳи тез бузиладиган, ўзига нисбатан меҳр талаб бўлиб қолади. Бинобарин унинг атрофидаги шароит тинч, осойишта бўлиши, даволовчи врачнинг ташқи қиёфаси ва қарашлари, ҳар бир сўзи ишонч туғдирадиган бўлиши, хулқи пок бўлиши даволанишнинг ижобий натижасига гаровдир.

Кунлардан бир кун жамоат тўпланган бир жойда икки нотаниш киши ўртасидаги шундай суҳбатнинг гувоҳи бўлдик:

— Врачга жуда кўп қатнадим, лекин даво натижаси ҳали маълум эмас, касалим аввалгича.

—Қайси врачга борган эдингиз?

—Ўзимизнинг касалхонамиздаги Ҳ... га.

—Врачнинг ўзи қалай?

Беморга яхши эътибор қилмас экан.

—Айб ўзингизда. Мен у врачни биламан. Бориб-бориб ўшанга мурожаат қилдингизми?!

—Ўша поликлиникада врач Ш... ишлайди. Тузалай десангиз ана ўшанга боринг, биродар.

Номлари зикр қилинган врачлар бизга таниш врачлар эдилар. Шунинг учун бу масала бизни ҳам қизиқтирди. Нима учун халқ бир врачдан норози-ю, иккинчисини мақтайди. Биз сездирмаган ҳолатда ўша поликлиникага бориб, ҳар икки врач иши билан танишмоқчи бўлдик.

Бордик. Дастлаб кўзга ташланган нарса шу бўлдики, врач Ш... ишлаётган кабинет олдида ўндан ортиқ киши, врач Ҳ. кабинети олдида эса фақат икки касал ўтирарди: «Нега врач Ҳ...-га кам касал ёздингиз?» деб сўрадик рўйхатчи аёлдан. У таажжублангандай елка қисди-да:

—Барча поликлиникалардаги каби бизда ҳам беморлар, улар яшаб турган маҳалла, кўчалар тартибида бўлинган. Лекин беморларнинг ўтиниб қилаётган илтимосларига қулоқ солмай иложимиз йўқ.

Шу пайт Ҳ...-нинг кабинетидан бир бемор чиқди, унинг қўлида дори қоғози бор эди. Уни олиб кўрдик. Ёзиб берилган дорилар беморга етарли даво бўла олишига кўзимиз етмагани учун бемордан бир оз кутиб туришини илтимос қилиб, ичкарига кирдик. Ҳатто халатининг тугмасини ҳам тўғри солмаган врач кеккайиб ўтирар эди. Унинг қирилмаган соқоли, қийшиқ тақилган галстуги, ғижим шими, дағал қарашлари кишида жирканиш ҳиссини қўзғатар эди.

Уни биз студентлик чоғидан яхши билардик. Зеҳни, қобилияти яхши бўлса ҳам, ялқовлиги туфайли жуда ёмон ўқирди. Ҳозир ҳам шу ҳолни кўрдик. Суҳбат асносида унинг медицинадан яхши билими бор экани аниқ кўриниб турарди. Лекин нима учундир у бемор дардига даво бўладиган дори ёзиб бермади? Чунки у касални астойдил юрак меҳри билан даволаб, гузатиш истаги билан иш кўрмади, «тезроқ қутулиш» қабилида иш кўрди.

Биз ҳақиқатан ҳам ўз шогирдимиздан хурсанд бўлиб чиқмадик. Оташин юрак, инсоний меҳр ва чинакам [illegible] билим унчалик [illegible] лигига яна [illegible].

Иккинчи врач [illegible] дик. Врач Ш[illegible] кекса бемо[illegible] суяб олиб чи[illegible] кўрди ва бо[illegible] ломлашгач: [illegible] ку, беморни [illegible] риша олмай[illegible] қилди. Биз [illegible] шундик ва [illegible] морни ўз як[illegible] ширганидан [illegible] лан кўришди [illegible] «салгина бў[illegible] моқ касал [illegible] иш» деди. У [illegible] ва ташқи қ[illegible] Ҳ... нинг та[illegible] шиси эди.

— Ҳар битта беморни ўзингиз қўлтиқлаб чиқаверсангиз, ташқарида турган шунча касални қачон кўриб бўласиз?

— Ҳаммасини суяб олиб чиқишга ҳожат йўқ, кексалар ва оғир дардлиларни шундай беозор жўнатмасак буюрган дори-дармонимизнинг моҳияти қолмайди. Беморлар бизга фақат ишончлари билан эмас, ҳатто гавдалари билан ҳам суянсалар арзийди.

Офарин! Қани айтингчи шундай врачни ким севмасин? Ким унга умид ва ишонч билан қарамасин!

Бир жойда ишлайдиган, бир хил мутахассисликдаги бу икки врач устида халқнинг берган баҳоси бежиз эмаслиги маълум бўлди. Шогирдимиз Ҳ... бизнинг назаримизда ҳам салбий тасаввур қолдирди. Ажойиб шифокорларимиз, ҳақиқий илм эгалари врачларимиз бир денгиз бўлгани ҳолда врач Ҳ...лар бир томчи десак бўлади, яъни улар ўн минглаб врачлар ичида биттагина учрайди. Лекин улар жуда кам бўлсалар ҳам улар тўғрисида ўйламоғимиз, қайта тарбияламоғимиз даркор. Олий медицина ўқув юртларида ҳам фақат медицинанигина ўқитиб қолмай, ҳақиқий одамийлик хислатларини ҳам ўқитиш зарур эканига иқрор бўлдик.

Ўзимиз гувоҳи бўлган шу мисоллардан кўриниб турибдики, врачнинг обрўси халқ ишончини қозонишдир. Ишончни эса ҳар бир медицина ходими фақат яхши билим ва бой тажрибасидан ташқари яхши хулқи, соғлом ва дадил дунёқараши, яхши сўз ва меҳрибонлиги билан қозонади. Халқ ишончи тоза жонон косадай нозикдир, агар уни эҳтиёт қилмай қўлдан туширсак ва синдирсак, уни қадимги аслига келтириб бўлмайди, фақат «чегалаш» мумкин, холос.

Яхши ва дид билан кийиниб, чўнтакда врачлик дипломини олиб юриш билан ёки кам миқдордаги билим билан чегараланиб ишлайвериш билан бурчни адо этиб бўлмайди. Билим ва ҳунар кун сайин ўса бормаса, янгиликлар билан бойимаса, врачнинг ўзи халқ ичига кириб бормаса ва фақат унинг касалини эмас, ҳаёт ва мақсадларини ўрганмаса унинг муҳаббатини қозонолмайди.

Врач ўзига ёрдам сўраб мурожаат қилган ҳар бир кишида фақат беморни эмас, дастлаб инсонни кўрмоғи зарур.

Ҳаким ЗОҲИДИЙ,
Вали МАЖИДОВ,
медицина фанлари докторлари, профессорлар.
Атаулла ОҚИЛОВ,
медицина фанлари кандидати, доцент.

ДЕҲҚОНЧИЛИКДАГИ МАНБАЛАР

СОЙ СУВЛАРИ — ЛАЛМИКОРЛИККА

Республикамизнинг лалмикор ерлари жуда катта табиий имкониятларга эга. Маълумки Ўзбекистонимизнинг тоғ ва тоғ олди районларида ердаги намлик йилнинг иссиқ даврида камайиб кетиб, тупроқ анча қуриб қолади. Серёғин ва салқин йиллари тупроқда нам узоқроқ сақланиб, кўп жойларда июнь ойининг иккинчи ярмида қурғоқчилик юз беради. Ёғин-сочин кам бўлган йилларда эса тупроқ қурғоқчилиги май ойининг биринчи кунлариданоқ бошланади.

Тупроқдаги намнинг йилдан-йилга ўзгариб туриши экинларнинг тури ва ҳосилига салбий таъсир кўрсатади. Лалмикорликда бошоқли ва дон экинларининг бошқа экинларга нисбатан устун бўлиши ҳам кўпинча табиатнинг ана шу ҳодисаси билан изоҳланади.

Лалмикорликда деҳқончилик қилаётган хўжаликлар серёғин келган йилларда буғдой ва арпанинг ҳар бир гектаридан 12-22 центнергача ҳосил олмоқдалар. Қурғоқчилик йиллари бошоқли дон экинларининг ҳар гектаридан олинган ҳосил 3-4 центнердан ошмайди.

Бинобарин, лалмикор районларда тупроқ намлигини ошириш ва экинларни бевақт қовжираб қолишдан сақлаш — ҳосил учун кураш демакдир. Тупроқнинг намлик даражасини ошириш йўли билан лалми экинлар ҳосилдорлигини кўтаришда тоғ сойларининг сувидан фойдаланиш муҳим омил ҳисобланади. Бу айниқса ёғингарчилик кам бўлаётган бу йилги шароитда катта аҳамиятга эга.

Ўзбекистондаги тоғ жилғалари сон-саноқсиздир. Фақат Зарафшон дарёсининг ўрта қисмида 120 дан ортиқроқ ўрта ва катта сойлар бор. Кичик сойлар бундан ҳам кўп. Сурхондарё, Чирчиқ ва Оҳангарон каби дарё ҳавзаларида ҳам тоғ сойлари беҳисоб. Туркистон, Моргузар ва Нурота тоғларининг шимолий ва жанубий ёнбағирларини юздан ортиқ жилғалар кесиб ўтади. Биргина Фарғона водийси узунлиги 10 километрдан зиёд бўлган 470 дан ортиқ сойга эга.

Тоғ ва тоғ олди районларида тарам-тарам бўлиб оққан бу жилғаларнинг сув режими лалмикор деҳқончиликни ривожлантириш учун жуда қулай. Тоғ жилғаларининг ёзги сувидан деҳқончиликда ва чорвачиликда фойдаланилса-да, қиш ва баҳорда сувлар кўпинча беҳуда оқади. Ваҳолонки, тоғ сойларининг қишки ва баҳорги сувлари лалмикор деҳқончиликни янада ривожлантиришда катта резервдир. Улардаги сув қишда ерга яхоб тариқасида берилиб, баҳорда лалми экинлар майсасига оқизилса ҳосилдорлик бирмунча ошган бўлур эди. Масалан, сойлардан яхоб олган Ғаллаорол районининг баъзи бир участкаларида буғдой ҳосилдорлиги уч баравар, Чироқчи районида кунжут, маккажўхори ва полиз экинлари ҳосилдорлиги эса икки баравар кўпайди. Каттақўрғон ва Нурота районларида эса тарвуз-қовуннинг ҳар гектаридан 200 центнердан ошириб ҳосил олинди. Яхоб берилган лалмикорликда боғ ва токлар яхши ривожланади, беда ва хашакдан юқори ҳосил олинади. Ўрмончиликни ривожлантириш ва иҳоталаб экилган дарахтларнинг ўсиши учун қулай шароит туғилади.

Тоғ сойларининг сув ресурслари жуда катта эканлиги яна шундан маълумки, фақат Зарафшон ҳавзасининг ўнг томонидаги сойларнинг суғориш имкониятлари баҳорда бир неча ўн минг гектардан ошиб кетади. Сойларнинг сел сувларидан оқилона фойдаланилса, ҳосилдорлик ҳеч шубҳасиз ошади.

Қишлоқ хўжалигимиз учун бебаҳо гавҳар бўлган тоғ сойларининг табиати ва сув режими ҳозирга қадар тўла ўрганилмаган, сув имкониятлари ҳисобга олингани йўқ. Шу сабабли бу жилғалардан қишлоқ хўжалигида фойдаланиш талабга жавоб бермайди. Кейинги йилларда Нурота тоғларидаги сойлар суви билан суғориладиган майдонларнинг камайиб кетганлиги, жилғаларга озиқ берувчи айрим булоқлар туркумининг (Майбулоқ, Чиляш, Санрук ва ҳоказо) кўзлари беркилиб қолганлигини нормал ҳол деб бўлмайди. Сой ҳавзаларида ер тузиш ва планлаштириш ишлари анча орқада қолаётир. Буларнинг ҳаммаси республика тоғ ва тоғ олди районларининг табиий географик шароитини мукаммал ўрганиш масаласини кун тартибига қўйиш зарурлигини тақозо этмоқда.

Ўзбекистон табиатини ва табиий бойликларини ўрганиш, улардан халқ хўжалигида оқилона ва самарали фойдаланишни кўзда тутиб, республика Фанлар академияси қошида ландшафтшунослик бўлимини, Ўрта Осиё ўрмон хўжалиги ва республика лалмикор деҳқончилик институтларида ландшафтшунослик лабораторияларини ташкил этиш мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Бу бўлим ва лобараториялар Ўзбекистон ландшафтларини, деҳқончилик учун қулай бўлган ер хусусиятларини комплекс ўрганади, харитага туширади. Бундан ташқари табиий бойликларни ҳисобга олиш, улардан унумли фойдаланиш йўлларини излаб топиш, ер, сув имкониятларини баҳолаш каби муҳим масалалар билан ҳам шуғулланиши керак.

Сой сувларидан лалмикорликда фойдаланиш учун зарур бўлган барча тадбирларни амалга ошириш шу куннинг муҳим вазифаси бўлмоғи керак.

А. САИДОВ,
География фанлари кандидати, Самарқанд Давлат университетининг доценти.

КОММУНАЛ ХИЗМАТНИ ЯХШИЛАЙМИЗ

АМАЛИЙ ИШ

Каттақўрғон шаҳри қиёфаси кейинги йилларда мисли кўрилмаган даражада ўзгариб боряпти. Бирин-кетин фойдаланишга топширилаётган уй-жой, жамоат ва маданий-маиший бинолар, янгидан бунёд этилаётган кенг кўчалар шаҳримиз ҳуснига-ҳусн қўшмоқда.

Ўтган йилнинг ўзида 5 та икки қаватли 18 квартирали уй-жой, замонавий усулда қурилган ҳаммом, дорихона, 14-болалар уйи учун 100 ўринли ётоқхона бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Шуни айтиб ўтиш керакки, аҳолига коммунал хизматни яхшилашга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. «Узбекгаз» бошқармасининг 3-трести, шаҳар водопровод бошқармаси коллективлари бу борада яхши ютуқларни қўлга киритмоқда. Ўтган йили 1100 квартира табиий ва сунъий газ билан таъминланди. Янги водопровод тармоғи қурилиб фойдаланишга топширилди. Иккинчи водопровод тармоғи ҳам яқинда фойдаланишга топширилади.

Бундан ташқари шаҳарни обод қилиш, кўкаламзорлаштириш ва санитария ҳолатини яхшилаш, уй-жойларни ремонт қилиш соҳасида ҳам бирмунча ишлар қилинди.

Бу ютуқларга эришишда меҳнаткашлар депутатлари Каттақўрғон шаҳар Совети ижроия комитети, доимий комиссиялар ва депутатларнинг ҳиссаси катта. Шаҳар Совети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда аҳолига коммунал хизмат кўрсатишни яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорига амалий иш билан жавоб бериш мақсадида қатор тадбирлар белгилаб, доимий комиссиялар, депутатларни партия ва ҳукуматимизнинг ана шу қарорини бажаришга сафарбар этмоқда.

Ғ. ШУКУРОВ.

ТУҲМАТЧИЛАР ЖАЗОЛАНДИ

А. Д. СИНЯВСКИЙ БИЛАН Ю. М. ДАНИЭЛНИНГ ЖИНОИЙ ИШИ ЮЗАСИДАН СУД ПРОЦЕССИ

А. Д. Синявский билан Ю. М. Даниэлнинг жиноий иши очиқ суд мажлисида тўрт кун кўрилди. Суд тергови чет эллардан буржуа вз эмигрантлар матбуотида кўплаб босилган антисовет «асар»ларнинг авторлари юзидаги ниқобни йиртиб ташлади.

14 февралда суд судланувчи Даниэлнинг охирги сўзини эшитди. Даниэль ўз асарларининг антисовет моҳиятини инкор этишга уринса ҳам, бироқ, шу асарларни яширин равишда чет элларга юборганлиги ва бу билан душманларимизга бу асарлардан Советлар мамлакатига қарши фойдаланиб, унга зиён етказиш, зарар келтириш имкониятини бериб қўйганлиги учун айбдор эканлигини айтди. Даниэль, Синявскийнинг асарларида ва ўзининг асарларида халқимиз шаънига сиёсий жиҳатдан одобсизлик билан айтилган ҳақоратомиз гаплар кўплигига иқрор бўлди.

Айблов материаллари, судланувчиларнинг ўзлари, гувоҳлар берган кўргазмалар, экспертизалар, тақдим этилган ҳужжатлар Синявский билан Даниэль социалистик Ватанга, унинг халқига туҳмат қилганликларини, совет давлатига қарши курашда душманнинг қўлига идеологик қурол бериб қўйганликларини шак-шубҳасиз исботлади.

РСФСР Олий судининг РСФСР Олий суди раиси Л. Н. Смирнов, халқ маслаҳатчилари Н. А. Чечена ва П. Б. Соколовлардан иборат жиноий ишлар судлов коллегияси Синявский билан Даниэлни РСФСР жиноят кодекси 70- моддасининг биринчи қисмига мувофиқ айбдор деб топди.

Суд: А. Д. Синявскийни жазо муддатини қаттиқ режимли ахлоқ тузатиш — меҳнат колониясида ўташ шарти билан етти йил қамоқ жазосига, Ю. М. Даниэлни жазо муддатини қаттиқ режимли ахлоқ тузатиш — меҳнат колониясида ўташ шарти билан беш йил қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Меҳнаткашлар, жамоатчилик ва Москва ёзувчилар ташкилотининг залда ҳозир бўлган вакиллари суд ҳукмини қарсаклар билан кутиб олдилар.

Туҳматчилар қилмишига яраша жазоланди!

ТАСС мухбири.

ЎЛИМ ЧЕКИНДИ

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

Туғиш дастлаб нормал кечди. Икки соатдан кейин қон ушлаш системаси бузилиб, онадан қон кета бошлади. Бемор икки соат ичида деярли бутун қонини йўқотди. Дарҳол унга қон қуя бошладилар. Врачлардан З. Беленькая, Р. Станченко, медицина ҳамшираси С. Гуринович ўз қонларидан беришди, лекин беморнинг аҳволи яхшиланмади. Яна қон қуйиш керак эди. Шунда туғруқхонанинг эшиги олдида навбат кутиб турувчи бир гала аёллар пайдо бўлди: она ишлайдиган Ужгород тикувчилик фабрикасининг чеварлари совуқ хабарни эшитиб, тўппа-тўғри тунги сменада шу ерга келишди.

Ужгороднинг барча етакчи врачлари билан Львов қон қуйиш институтининг бош гематологи Б. Савкин беморнинг ҳаёти учун йигирма соатдан кўпроқ кураш олиб боришди. Беморга тўққиз литрдан ортиқ қон, деярли тўрт литр қуруқ плазма ва етти ярим грамм фибриноген қуйишди. Шунда ўлим чекинди.

Ёш она — Ужгород тикувчилик фабрикасининг устаси Вера Попова ҳозир ўзини яхши сезмоқда. Унинг ўғли Витя ҳам соппа-соғ. Чақалоқ туғилган куниёқ ўнлаб вафодор дўст орттирди.

(ТАСС мухбири).

Ужгород.

Халқаро ҳаёт

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ХХР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ПЕКИН, 14 февраль. (ТАСС). АҚШ раҳбарлари билан уларнинг Жанубий Вьетнамдаги қўғирчоқлари яқинда Гонолулуда ўтказган кенгаш муносабати билан Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлиги баёнот эълон қилди. Ташқи ишлар министрлигининг баёноти АҚШ ҳукмрон доираларининг Вьетнам халқига қарши агрессив урушни тағин ҳам кенгайтиришга интилаётганлигини қатъиян қоралайди. Гонолулудаги кенгаш, деб таъкидланади баёнотда, Америка империализми ҳар қандай қилиб бўлса ҳам Жанубий Вьетнамни оккупация қилиб олишга ва Вьетнамнинг парчаланганлигини умрбод сақлаб қолишга интилаётганлигидан далолат бериб турибди.

Хитой халқи, дейилади баёнотда, барча тинчликсевар мамлакатлар ва халқлар билан биргаликда Вьетнам халқининг Америка империализмига қарши олиб бораётган буюк курашини қатъий қўллаб-қувватлашга қаттиқ бел боғлаган.

МУВАФФАҚИЯТЛИ ВИЗИТ

КОБУЛ, 14 февраль. (ТАСС). «Афғонистон халқи Бош Министр Муҳаммад Ҳошим Мейвандвалнинг Совет Иттифоқига қилган муваффақиятли визитини табрикламоқда»,— деб ёзади бугун «Кабул таймс» газетаси. Афғонистон—Совет ахборотининг учинчи беш йиллик планни бажаришда ва халқ турмуш даражасини янада юксалтиришда Совет Иттифоқи Афғонистонга ёрдам беради, дейилган жойини алоҳида бўрттириб кўрсатмоқда. Бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш зарурлиги таъкидлаб ўтилганлиги, деб ёзади газета, бу музокараларнинг энг асосий мазмуни бўлди.

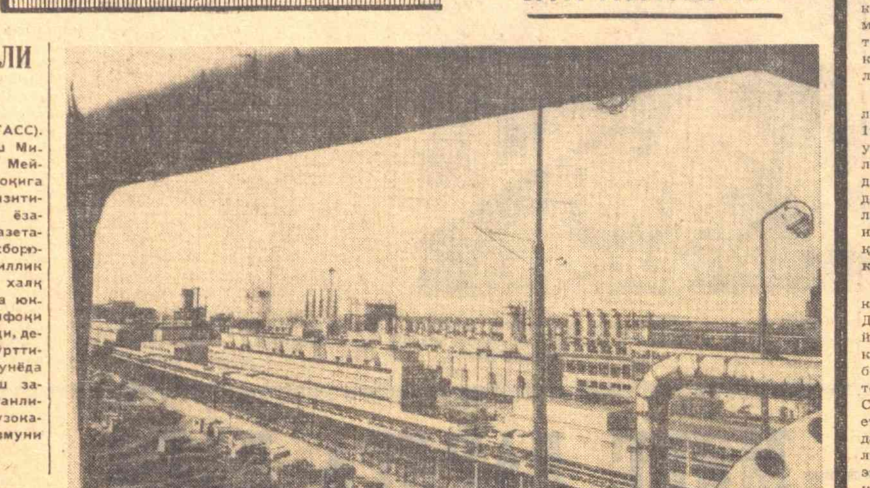

РУМИНИЯДАГИ Крайова шаҳри яқинида йирик химия комбинати қурилмоқда. Комбинатнинг азот ўғитлари ишлаб чиқарадиган асосий корхоналар қуриб битказилди ва маҳсулот бера бошлади. Аджерпресс — ТАСС фотоси.

Тошкент Декларацияси амалда

ПАРИЖ, 14 февраль. (ТАСС). Франс пресс агентлигининг мухбири Катмандудан хабар беради: бугун Непал билан Покистон ўртасидаги ҳаво йўли яна очилди. Бу йўл Ҳиндистон территорияси орқали ўтади.

Непал билан Покистон ўртасидаги ҳаво йўли Ҳиндистон—Покистон можароси сабабли ўтган йил сентябрь ойининг охирида ёпиб қўйилган эди.

АВСТРАЛИЯ САНОАТЧИЛАРИ СССР ГА БОРИШАДИ

КАНБЕРРА, 14 февраль. (ТАСС). Бу ерда маълум бўлишича, мамлакатда энг кучли молия группаларидан бўлган Виктория штати саноатчиларининг федерацияси СССРнинг Австралиядаги элчихонаси савдо маслаҳатчисига мурожаат қилиб, федерация шу йил июль ёки август ойида совет саноати билан чуқур танишмоқ учун саноатчилар, корчалонлар ва экспертлардан иборат йигирма-ўттиз кишилик группани беш ҳафта муддатга Совет Иттифоқига юборишни мўлжаллаб турганлигини хабар қилди.

Австралия саноатчиларининг бундай группасини СССРга юбориш Австралия—Совет савдо ва иқтисодий алоқалари тарихида биринчи марта кўрилаётган тадбирдир. Бу ердаги расмий доираларда Виктория штати саноатчилари федерациясининг қарорига Австралия билан Совет Иттифоқи ўртасида ўтган йил октябрда имзоланган савдо битимини конкрет ривожлантириш нишонаси, деб баҳо берилмоқда.

Ватанпарварлар ҳужуми

Нью-Йорк, 14 февраль. (ТАСС). Жанубий Вьетнам озодлик армиясининг жангчилари бугун қўғирчоқ қўшинларнинг Меконг дарёси дельтасида Сайгондан 50 миля ғарби-жанубда жойлашган Тамбинь постига ҳужум қилдилар. ЮПИ агентлиги мухбирининг Сайгондан хабар беришича, пост гарнизони талафот кўрган.

ФИТНАНИНГ ТУГАТИЛИШИ

«Мусулмонлар биродарлиги» деб аталган махфий террорчи ташкилот раҳбарларидан иборат фитначилар группасининг иши юзасидан тузилган айбнома февраль ойининг бошида Қоҳирада эълон қилинди. Группа раҳбарлари Бирлашган Араб Республикасининг конституциясини ва бошқарув системасини зўрлик билан ўзгартиришга, мавжуд режимни ағдариш, мамлакат президентини ва унинг бошқа раҳбар арбобларини ўлдириш ҳамда кенг миқёсда диверсиялар ташкил этиш мақсадида махфий қуролли шайкалар тузишга урингандар. «Мусулмонлар биродарлиги» ташкилотида қатнашганлардан 43 киши шу жиноятларни қилишда айбланиб, судга тортилдилар. Шу реакцион гуруҳ аъзоларидан яна 275 киши устидан ўтказилаётган тергов февраль ойининг охирида тамомланади.

«Мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг ҳукуматга қарши фитна уюштираётганлиги ўтган йилнинг август ойидаёқ фош қилинган эди. Бу ташкилот аъзоларининг жиноий ишларини фош қилувчи материаллар кейинги вақтларда Миср матбуотида босилиб чиқди. Тергов натижасида шу нарса аниқландики, «Мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг бошлиқлари Миср революциясига зарба урадиган пайт келишини кўпдан бери кутиб юрганлар. Бу ташкилот араб мамлакатларидаги энг реакцион кучлар билан анча вақтлардан бери алоқа боғлаб, империалист доираларнинг актив ёрдамига таянган ҳолда иш олиб борган.

Исмоилия шаҳрининг шайхи Ҳасан Албанно 1933 йилдаёқ Мисрдаги инглиз мустамлакачи маъмурларининг маъқуллаши билан «Иҳвон алмуслимин» («Мусулмонлар биродарлиги») деган ном остида диний-сиёсий ташкилот тузган. Кейинги йилларда бу ташкилот ўз таъсирини Мисрдан бошқа мамлакатларда ҳам ўтказа бошлаган. Иккинчи жаҳон урушининг охирида бу ташкилотнинг турли араб мамлакатларидаги бўлимлари ярим миллиондан кўпроқ кишини ўз сафида бирлаштирган. Ҳасан Албанно вафотидан кейин Миср короли Форуқнинг буйруғига биноан, король ер мулклари нозирининг яқин қариндоши Ходайбий «Мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг бош секретари қилиб тайинланган.

Бу ташкилот раҳбарлари ўзларининг сиёсий кураш олиб бораётганликларини ҳамиша инкор қилиб келдилар. Улар, бизнинг мақсадимиз «дин таъсирини халқ орасига ёйиш, араб ёшларини ислом руҳида тарбиялаш, уларни сиёсатга парвосизлик билан қарашга ва сиёсатдан юз ўгиришга ўргатишдан» иборат деб айтар эдилар. Лекин ҳақиқатда «Мусулмонлар биродарлиги» ташкилоти тузилган кундан бошлаб у миллий озодлик ҳаракатига ва араб мамлакатларида ҳар қандай социал ўзгаришлар қилинишига қаршилик кўрсатмоқ учун диндан фойдаланиб келди.

Бу ташкилот бошлиқлари Англия мустамлакачиларининг Нил водийсида мустаҳкам ўрнашиб олишига ҳамиша ёрдамлашиб турдилар. 1952 йил революцияси бошланмасдан олдиноқ улар Миср халқининг ватанпарварлик ҳаракати ичида қўпорувчилик ишларини олиб бордилар. «Мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг раҳбарлари ватанпарвар офицерларга қарши чиқиб, халқ кучларига қарши фитна ташкил этмоқ учун Англиянинг Қоҳирадаги элчихонаси билан махфий алоқа боғлайдилар. Лекин бу фитна муваффақият қозонмайди.

Июль революцияси натижасида Мисрдаги барча реакцион ва мустамлакачи кучларга, шу жумладан «мусулмонлар биродарлиги» ташкилотига ҳам жуда қаттиқ зарба берилган эди. Бу ташкилот энди ўз тарғиботларининг самарали бўлишидан умид узиб, террор қилишга киришди. Шу ташкилот бошлиқлари пул бериб қўлга олган бир мутаассиб 1954 йил Искандарияда президент Носирга суиқасд қилади. Бироқ фитначилар қўлга тушади.

«Мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг раҳбарлари қамоққа олинади, ташкилотнинг ўзи эса тақиқланади. Уша вақтдан бошлаб барча араб мамлакатларида «мусулмонлар биродарлиги» ҳаракатининг путури кета бошлайди, аҳолининг кенг табақалари бу ташкилот миллий озодлик ҳаракатининг ва социал тараққиётнинг хатарли душмани эканлигини кўриб, ундан юз ўгира бошлайди.

Шундан сўнг «Мисрда «мусулмонлар биродарлиги» ташкилоти активлик кўрсатмайдиган бўлиб қолади. Бу аҳвол 1960 йилга қадар давом этади. Аммо, ўша йили фавқулодда қонунлар бекор қилинганлиги натижасида мазкур тақиқланган ташкилотнинг кўпгина аъзолари рўёбга чиқа бошлайдилар. Ташкилотнинг ҳамма аъзолари ўзларининг жиноий қилмишларига ва республикага қарши қилган ҳаракатларига товба қилганликлари сабабли 1961 йилда улар қамоқдан чиқарилади. Лекин кейинги воқеалар «мусулмонлар биродарлиги» ташкилоти ўзининг ҳақиқий башарасини ниқоблаш учунгина шундай қилганлигини ва Бирлашган Араб Республикасидаги мавжуд режимга қарши актив кураш олиб боришга махфий тайёргарлик кўраётганлигини кўрсатди.

«Мусулмонлар биродарлиги»нинг янги раҳбарлари Саид Алқутб ва унинг укаси Муҳаммад Алқутб ташкилотни қайтадан тиклаб, бошқа араб мамлакатларидаги мутаассиб реакционерлар билан бирлашиб, муайян империалистик доиралар билан алоқа боғлайдилар. Миср помешчикларининг катта ер мулклари мусодара қилинганлиги, маҳаллий ва ажнабий капиталистларнинг банклари, саноат ва савдо компаниялари национализация қилинганлиги, Бирлашган Араб Республикаси халқаро миқёсда империализмга қарши актив сиёсат ўтказаётганлиги натижасида Нил дарёси водийсида ўтказилаётган революцион ўзгаришлардан норози бўлган шахсларнинг ҳаммаси яна бирлашади.

1965 йил бошида «мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг раҳбарлиги контрреволюцион тўнтариш ясашга амалий тайёргарлик кўра бошлайдилар.

Фитначилар мамлакатнинг турли районларида қурол-яроғ ва ўқ-дори запаслари тўплашга киришдилар. Улар бу ташкилотга янги аъзолар тортишни активлаштириб юбордилар. Ташкилот раҳбарлари янги аъзоларга, сизлар соф диний жамиятга аъзо бўлиб кираётирсизлар, деб ўзларининг ҳақиқий мақсадларини маълум вақтгача очиқ айтмадилар. Сўнгра, янги аъзолар ташкилотнинг ҳақиқий ишларига жалб қилинганларидан кейин, уларнинг ҳеч бири бу контрреволюцион махфий ташкилотдан кета олмайдиган бўлиб қолди, чунки ташкилотдан чиқиб кетган кишини ўлдириш қоида қилиб қўйилди. Бутун мамлакатда махфий ишлайдиган ўнлаб контрреволюцион ячейкалар тузилди.

Утган йил ёзда «мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг бошлиқлари Бирлашган Араб Республикаси ҳукуматига қарши очиқ қуролли кураш бошлашга қарор қилдилар. Улар мамлакат ҳаётида кескин сиёсий пайт келганлиги шундай кураш бошлаш учун қулай шароит туғдирганлигини билдилар. Бирлашган Араб Республикасининг ҳукумати иқтисодий ва социал ўзгаришларни ўтказишни давом эттириш, империалистик давлатларнинг кучайиб кетган тазйиқига қарши чоралар кўриш, баъзи араб мамлакатлари билан бўлган келишмовчиликларни бартараф қилиш тараддудига тушиб қолган эди.

Ташқи ва ички реакция Бирлашган Араб Республикасининг баъзи муваққат қийинчиликлардан фойдаланиб, унга тезроқ зимдан зарба уришга ва шу тариқа мамлакатнинг империализмга қарши кураш ҳаракатини тўхтатиб қўйишга интилди. Тергов вақтида шу нарса аниқландики, фитна ташкилотчилари президент Носирни ўлдириш режаларини тузганлар. Бу режанинг амалга оширилиши бутун мамлакатда диверсия ва қўпорувчилик бошлаб юбориш учун сигнал бўлиши керак эди. Президент Носир Ямандаги можарони тинч йўл билан бартараф қилмоқ учун Саудия Арабистони короли Файсал билан музокаралар олиб бориш мақсадида 1965 йил август ойининг иккинчи ярмида Қоҳирадан жўнаб кетиши лозим эди. Фитначилар ана шу пайтдан фойдаланиб, мамлакатда тўнтариш қилмоқчи бўлдилар. Улар президентни муҳофаза қилиши лозим бўлган соқчилардан солдат Али Исмоил Алфайюмини ўз тузоқларига илинтиришга муваффақ бўлдилар. Улар президент Носирга суиқасд қилишни ана шу солдатга топширдилар. Айни вақтда ҳукуматнинг ва республика армиясининг бошқа бир қанча раҳбарларини ҳам ўлдириш режалари тузилган эди.

«Мусулмонлар биродарлиги» ташкилоти СЕНТО ҳарбий блоки билан махфий алоқада бўлганлиги ҳам тергов вақтида очилиб қолди. «Алаҳром» газетасининг ёзишига қараганда, СЕНТО бу ташкилотни қўпорувчилик ишлари олиб боришга йўллаб турган ва ҳатто пул ҳам бериб турган. Шу билан бирга, СЕНТО фитначиларга жуда кўп қурол-яроғлар юбориб турган. Сўнгра бу қурол-яроғлар мамлакатнинг ички районларидаги террорчи ва қўпорувчи группаларга элтиб берилган. Иордания табааси бўлган ва «мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг бош секретари бўлиб ишлаган Саид Рамозон, деб ёзади «Алаҳром» газетаси, Мисрдаги шу фитначи ташкилот билан унинг чет эллардаги ҳомийлари ўртасида алоқа қилиниб туришини таъминлаганлиги терговда аниқланди. Терговда яна шу нарса ҳам аниқландики, Мисрнинг ўзида «мусулмонлар биродарлиги» ташкилоти «Шелл» нефть компаниясининг маҳаллий бўлимларида хизмат қилувчи баъзи инглизлар билан алоқа қилиб турган.

Бироқ, фитначилар мақсадларига эриша олмадилар. «Мусулмонлар биродарлиги» ташкилоти шубҳали ишлар қилаётганлигини, унинг империалист доиралар билан махфий алоқаларини Бирлашган Араб Республикасининг хавфсизлик органлари кўп вақтдан бери кузатиб юрар эдилар. Миср контрразведкаси дастлаб бир террорчи группанинг изига тушди. Лекин у «мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг барча махфий ячейкаларини, қурол-яроғ сақлайдиган омборларини, контрреволюционерларнинг чет эллардаги агентлар билан алоқаларини батамом билиб олишга интилиб, ташкилот раҳбарларини дарҳол қамоққа олишга интилмади.

Алфаюмий ўз хўжайинларидан охирги йўл-йўриқларни олиб турган пайтда, унинг қўлига кишан солинди. 1965 йил август ойининг охирида Қоҳирадаги хусусий квартираларнинг бирида «мусулмонлар биродарлиги» ташкилотининг бошлиқлари махфий равишда тўпландилар. Улар ўзларининг хавф остида қолганликларини сезиб, ташкилотнинг қора ниятларини амалга оширишни тезлаштиришга қарор қилдилар. Бироқ, хавфсизлик органларининг ходимлари бу уйни қуршаб олиб, фитна раҳбарларини қўлга туширдилар. Контрреволюцион ташкилотнинг ҳамма аъзолари бир неча кун ичида қамоққа олинди.

Ички ва ташқи реакциянинг Бирлашган Араб Республикасига қарши қилган энг макрли фитналаридан бири мана шу тариқа барбод бўлди.

Ф. САЙФУЛМУЛУКОВ. (ТАСС).

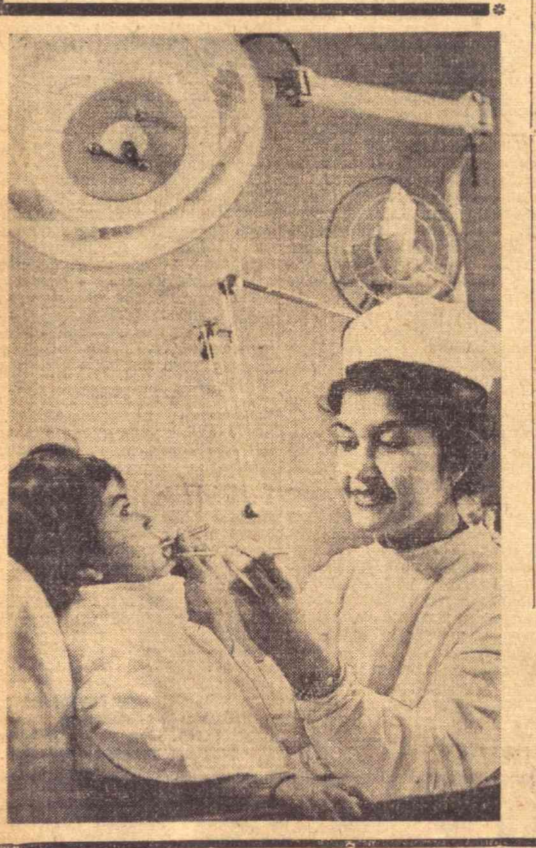

ТОШКЕНТДАГИ 1-стоматологик поликлиниканинг врачи И. Юнусова кўпларнинг ҳурматини қозонган. У айниқса даволанишга келган болаларга меҳрибонлик билан муомала қилади. Шунинг учун ҳам болалар уни ўз опаларидек севиб қолишган. Суратда: И. Юнусова иш устида.

В. Басканов фотоси.

ЖАСОРАТ МАДҲИ

МАТБУОТ, РАДИО ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕДА ҲАРБИЙ-ВАТАНПАРВАРЛИК ТЕМАСИНИ ЭНГ ЯХШИ ЁРИТГАНЛИК УЧУН КОНКУРС

СССР Журналистлар союзининг правлениеси Совет армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти бош сиёсий бошқармаси билан биргаликда 1966 йил 1 январдан 1967 йил 1 майга қадар кўп тиражли, район, шаҳар, область ва республика газеталарида ҳамда журналларда, радиоэшиттириш ва телевидение орқали ҳарбий-ватанпарварлик темасини энг яхши ёритганлик учун конкурс ўтказади. Конкурс Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига ва Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилади.

Конкурсда қатнашганларга партия билан ҳукуматнинг меҳнаткашларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш; совет халқининг ҳамда армия ва флот жангчиларининг гражданлар урушидаги ва Улуғ Ватан урушидаги қаҳрамонлиги; Совет Қуролли Кучлари жангчиларининг турмуши ва жанговар ўқуви, уларнинг ҳарбий қасам, ҳарбий уставлардаги талабларни ва коммунизм қурувчисининг аҳлоқ кодекси принципларини бажараётганлиги, уларнинг юксак интизомлилиги ва жанговар маҳорати; ёшларни партия, халқнинг, қуролли кучларнинг революцион ва жанговар традицияларн руҳида тарбиялаш, Совет давлатининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш юзасидан партия, комсомол, ДОСААФ ташкилотлари қилаётган ишлар, халқ билан армиянинг бирлиги, гражданлар жамоат ташкилотлари билан ҳарбий коллективларнинг бир-бирларини ўзаро оталиққа олишлари сингари асосий масалаларни қандай ёритганига қараб баҳо берилади.

Ҳарбий-ватанпарварлик темасини энг яхши ёритган редакция коллективларига ўн еттита мукофот белгиланди:

2 та 300 сўмлик мукофот.

5 та 200 сўмлик мукофот.

10 та 100 сўмлик мукофот.

Мукофотга сазовор бўлган редакциялар СССР Журналистлар союзи правлениесининг ёрлиғи билан ҳам мукофотланади.

Мукофотга сазовор бўлган, шунингдек мукофот олмаган бўлса ҳам, лекин СССР Журналистлар союзи правлениеси ҳарбий комиссияси томонидан маъқулланган материаллар махсус тўплам қилиб нашр этилади.

«ПАХТАКОР»НИНГ БИРИНЧИ ДАВРАДАГИ ЎЙИНЛАРИ

10 апрель: «Пахтакор»—«Торпедо» (Москва); 15 апрель: «Пахтакор» — армия марказий спорт клуби (Москва); 21 апрель: «Пахтакор» — «Зенит» (Ленинград); 26 апрель: «Пахтакор» — «Динамо» (Минск); 2 май: «Ғайрат» (Олмаота) — «Пахтакор»; 8 май: «Крылья Советов» (Куйбишев) — «Пахтакор»; 14 май: «Динамо» (Москва) — «Пахтакор»; 20 май: «Спартак» (Москва) — «Пахтакор»; 25 май: «Пахтакор» — «Динамо» (Тбилиси). 8 июнь: «Пахтакор» — «Нефтяник» (Боку); 13 июнь: армия спорт клуби (Одесса) — «Пахтакор»; 19 июнь: «Пахтакор» — «Шахтер» (Донецк); 27 июнь: «Пахтакор» — «Черноморец» (Одесса); 3 июль: «Динамо» (Киев) — «Пахтакор»; 8 июль: «Торпедо» (Кутаиси) — «Пахтакор»; 14 июль: армия спорт клуби (Ростов)—«Пахтакор»; 20 июль: «Пахтакор» — «Локомотив» (Москва); 28 июль: «Арарат» (Ереван) — «Пахтакор».

Изоҳ: ўйин номлари биринчи кўрсатилган командалар майдонида ўтказилади. Ўйин вақтини маҳаллий футбол федерациялари белгилайди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

А. А. ВОСКРЕСЕНСКИЙ

Александр Александрович Воскресенский 82 ёшида вафот этди. Совет экономикасини қарор топтириш ва ривожлантириш учун курашга жуда кўп шонли қаҳрамонлар отланиб чиқди. Совет пахтачилигининг ветерани А. А. Воскресенский ҳам ана шу қаҳрамонлар жумласига киради.

Биринчи рус агроном-пахтакорларидан бири А. А. Воскресенский 1914 йилда Фарғона водийсида уезд, область агрономи бўлиб ишлай бошлади, водийни машина ёрдамида суғоришга раҳбарлик қилди ва 20-йилларда пахтанинг селекция навларини, пахтачиликнинг янги методларини ишлаб чиқаришга жорий этиш учун жуда кўп ишлар қилди.

Тожикистон республикаси ташкил топгач, А. А. Воскресенский Душанбага ишга юборилди ва ўн йил мобайнида Ер ишлари халқ комиссарлигининг пахтачилик бошқармасига, Тожикистон тракторoцентирига бошчилик қилди, СССРда ингичка толали пахта етиштиришнинг ташаббускорларидан бири бўлди. У ингичка толали пахта етиштириш мумкин эканлигини илмий докладлари, мақолалари билан, олиб борган тажрибалари билан исбот қилди, пахтанинг янги навини жорий этиш ишида колхоз ва совхозларга ҳормай-толмай ёрдам кўрсатди.

А. А. Воскресенский Ўзбекистонга қайтиб келиб, бир қанча совхозларда бош агроном бўлиб ишлади, Сўнгги йилларда пенсияда эди.

У Волга бўйида туғилиб, ўз умрининг кўп қисмини Сирдарё соҳилларида ўтказди. Ульяновларнинг ажойиб авлодига мансуб бўлган Александр Александрович инсон, меҳнаткаш, жангчининг ажойиб фазилатларини — юксак ғоявийлик, фидокорлик, олижаноблик, камтарликни ўзида мужассамлаштирди. У партиянинг биринчи даъвати билан қаерда иш қийин бўлса, унинг билими, тажрибаси, ташкилотчилик истеъдоди даркор бўлса ўша жойга борди.

Ўрта Осиёдаги икки қардош республиканинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга унинг қўшган ҳиссаси Ўзбекистон ва Тожикистон ССРнинг 40 йиллиги байрам қилинган кунларда муносиб нишонланди. Александр Александрович Ўзбекистон ва Тожикистон ССР Олий Советлари Президиумларининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

Жонкуяр меҳнаткаш, совет пахтачилигининг ветерани дилкаш ва камтарин инсон Александр Александрович Воскресенскийнинг хотираси уни билган ва у билан қўлни-қўлга бериб узоқ йиллар бирга ишлаган ҳамма кишиларнинг қалбида ҳамиша яшайди.

БИР ГРУППА УРТОҚЛАРИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

✽ ТЕЛЕВИДЕНИЕ

16 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Юлдузча тележурнали**, 19.00 — **Пьедесталдаги ўзгаришлар, Конькида фигурали юриш** (спорт эшиттириши), 19.20 — **Чорвачиликда рентабеллик учун**, 19.35—**Чаплиннинг биринчи фильмлари.**

Рус тилида: 20.50 — **Телевизион янгиликлар**, 21.05 — **Жаҳон бир ҳафта ичида**, 21.20 — **Реклама ва эълонлар**, 21.30 — **Қонун ва мушт** (бадиий фильм), фильмдан сўнг— **Эртаги кун программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Пионерларнинг кундалик ишлари**, 18.35 — **Тошкент янгиликлари**, 18.45 — **Арман куйлари**, 19.05 — **Одамлар ва йиртқичлар** номли бадиий фильмнинг 2-серияси.

Ўзбек тилида: 20.50 — **Узоқ йўллар чорлайди** («Ёшлик» студияси), 21.10—**Тошкент янгиликлари**, 21.20 — **Қирғизистон бўйлаб, Денгиз карвонлари** (телефильмлар).

✽ ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/II да **Мазепа.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/II да **Қотил**, 16/II да **Хатарли йўл.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/II да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Анатолий Фурманов гастроллари** (иллюзион аттракцион). РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Владимир Довейко** раҳбарлигида акробатлар группаси ва бошқа номерлар. Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

✽ КИНО

Биз рус халқи (кенг форматли фильм) — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-15 ва 9-15 минутда).

Младший сержант ва бошқалар — «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 5 гача), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 ва 9-45 минутда).

Усталар шаҳри — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10 яримда), «ЮЛДУЗ» (кундуз 5, кеч 7 ва 9 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
16, 17, 18 февралда
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ
концертлари

Концертларда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Қундуз Миркаримова, Дилором Шерова**, солистлардан **Қувондиқ Искандаров, Исҳоқ Катаев, Зокиржон Султонов, Холисхон Қодирова, Ойхон Ёқубова, Манзура Мўминова, Роҳатой Маннонова, Саида Толибохунова, Отахон Ражабов, Ўткир Холмуҳамедов**, Бутуниттифоқ театрлар фестивали лауреати **Зайтуна Тожибоева, Ғулом Тожиаълоев**, ўзбек халқ чолғу оркестри ва ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар Эстрада театри кассасида кундуз соат 2 дан ва райкассаларда соат 12 дан сотилади.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
рус тилшунослиги кафедрасининг вакант старший ўқитувчиси вазифасида ишлаш учун
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати—28/II гача. Ариза ва ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Самарқанд шаҳар, Максим Горький бульвари, 15-уй.

А. Ю. Зуфаровнинг
докторлик
ДИССЕРТАЦИЯСИНИ ЁҚЛАШ
(газетанинг 21/I сонини қаранг)
бошқа кунга қолдирилди.

ТОШКЕНТ ПОЧТАМТИГА ВА ШАҲАР АЛОҚА БУЛИМЛАРИГА
аҳоли ва муассасаларга хат, газета ва телеграммалар етказиб берувчи
ПОЧТАЛЬОНЛАР
КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқ билан таъминланади.

Крылов кўчаси, 3-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (3-трамвай, 1, 4, 28, 41, 74-автобус, 3, 4, 5-троллейбуснинг «Жуковский» остановкаси). Телефон 3-12-64.

РЕСПУБЛИКА ЯЙЛОВ-МЕЛИОРАЦИЯ-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА
қурилиш ташкилотларида ва республиканинг областларида ишлаш учун:
инженерлар: механиклар, гидрогеологлар, гидротехниклар, сантехниклар, меҳнат ва иш ҳақи бўйича экономистлар, бош бухгалтерлар, таъминот бошлиқлари
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1-Свердлов проезд, 9-уй. Телефон 2-74-75, 3-11-44.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИГА
бош механик, бош энергетик
КЕРАК

Карл Маркс кўчаси, 32-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

ТОШКЕНТ «РАССОМ» КОМБИНАТИГА
заказ қабул қилувчи вакиллар (олий маълумотли), шоферлар, ёрдамчи ишчилар
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Цеховая кўчаси, 32-уй (7, 9, 11-трамвай, 3, 18, 23, 54-автобуснинг «Маломирабадская» остановкаси).

ТОШКЕНТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИГА
бухгалтерлар
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Карл Маркс кўчаси, 103-уй.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Фалсафа ва ҳуқуқ институти коллективи институт ходими М. Усмоновга отаси
Усмон АҲМЕДОВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Бизнинг адрес ва телефонлар. СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари—27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор—30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

№ Г. — 39. || Индекс 64543. || Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. || Р. 07600